

Lumijoen peruskoulun ohjaussuunnitelma

2025

EVELIINA VEHKALA

Sisällys

1. Ohjaussuunnitelman tarkoitus	2
2. Ohjauksen tavoite	2
3. Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet ja toimintatavat	3
3.1. Hyvän ohjauksen laatukriteerit	4
4. Oppilaanohjauksen työn- ja vastuunjako Lumijoen peruskoulussa	6
5. Oppilaanohjaus perusopetuksen eri vaiheissa	10
5.1. Ohjaus esiopetuksessa	10
5.2. Oppilaanohjaus vuosiluokilla 1–2: Koululaiseksi kasvaminen	11
5.3. Oppilaanohjaus vuosiluokilla 3–6: Oppijana kehittyminen	12
5.4. Nivelvaihe kuudennelta vuosiluokalta yläkouluun	14
5.5. Oppilaanohjaus vuosiluokilla 7–9: Yhteisön jäsenenä kehittyminen	16
5.6. Yhdeksänneltä luokalta jatko-opintoihin	21
5.6. Oppivelvollisuus ja seuranta perusopetuksen suorittamisen jälkeen	22
5.6.1. Oppivelvollisuus 1.8.2021 alkaen	22
5.6.2. Oppivelvollisuuden seuranta ja valvontavastuut Lumijoella	24
6. Tehostettu oppilaanohjaus	29
7. Eri toimijoiden roolit ohjauksessa	33
8. Kodin ja koulun ohjausyhteistyö oppilaanohjauksessa	34
9. Työelämään tutustumisen järjestelyt- TET	34
Liitteet	35

1. Ohjaussuunnitelman tarkoitus

Opetussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen tavoitteet ja sisällöt eri luokka-asteilla.

Ohjaussuunnitelma täydentää koulun opetussuunnitelmaa, ja siinä kuvataan

- oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet ja toimintatavat
- oppilaanohjauksen työn- ja vastuunjako
- oppilaanohjauksen monialaiset verkostot
- kodin ja koulun ohjausyhteistyö
- koulun työelämäyhteistyö sekä työelämään tutustumisen järjestelyt
- tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus
- jatko-ohjaus perusopetuksen jälkeisiin opintoihin

Lumijoen perusopetuksen ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen polku perusopetuksen aikana ja nivelvaiheissa sekä oppivelvollisuuden valvontavastuu peruskoulun päättymisen jälkeen. Ohjaussuunnitelman toteutumista arvioidaan lukuvuosittain.

2. Ohjauksen tavoite

Ohjauksella on keskeinen merkitys sekä oppilaiden, koulun että yhteiskunnan näkökulmasta. Ohjaustoiminnan tulee muodostaa koko perusopetuksen ajan kestävä, perusopetuksen jälkeisiin opintoihin ulottuva jatkumo. Ohjauksella edistetään oppilaiden koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Ohjauksella edistetään opiskeluvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista, ja tuetaan lasta ja nuorta elämään, koulutukseen ja uranvallintoihin liittyvissä päätöksissä. Ohjauksen tavoitteena on lisätä oppilaan hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä ehkäistä syrjäytymistä. Lisäksi tärkeänä tavoitteena on taata oppilaalle sujuva ja turvallinen siirtymä koulupolun nivelvaiheissa.

Ohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että oppilaat pystyvät kehittämään opiskeluvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Ohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja.

3. Oppilaanohjauksen järjestämisen rakenteet ja toimintatavat

Ohjaus rakentuu koko koulun yhteistyölle ohjauksen järjestämisessä ja toteuttamisessa. Ohjauksen tulee olla jatkumo, joka edesauttaa oppilaan turvallisen ja sujuvan koulupolun etenemistä esiopetuksesta jatko-opintoihin saakka, ja ohjausta toteuttaa yhteistyössä koko koulun henkilöstö.

Oppilaan lähimmät ohjaustahot ovat hänen luokanopettajansa tai luokanvalvojansa sekä koulun muut opettajat. Näiden lisäksi ohjaustyötä tekee erityisesti oppilaanohjaaja. Ohjauksessa ovat tarvittaessa mukana myös opiskeluhuoltohenkilöstö ja koulun muut toimijat sekä koulun ulkopuoliset yhteistyötahot kuten sosiaali- ja terveystieteiden ammattihenkilöt. Ohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa, ja yhteistyö huoltajien kanssa korostuu koulupolun nivelvaiheissa.

Alakoulussa ohjaus toteutuu kiinteänä osana muuta opetusta ja koulun toimintaa. Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Luokanopettajan vuorovaikutus huoltajien kanssa on tärkeä osa ohjauksellista yhteistyötä alaluokilla. Yläkoulussa päävastuu ja ohjauksen koordinointi on oppilaanohjaajalla. Aineenopettajat osallistuvat ohjaustyöhön oman oppiaineensa ohjaajina. Luokanvalvoja on oman luokkansa lähiohjaaja vastaten yhteistyöstä kodin kanssa.

Ohjauksen toimintatapojen ja sisältöjen avulla pyritään tavoitteisiin, jotka on määritelty oppilaanohjauksen opetussuunnitelmassa. Tavoitteet voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen: oppimiseen ja opiskelun ohjaamiseen liittyvät tavoitteet, kasvun ja kehityksen tukemiseen liittyvät tavoitteet sekä urasuunnitteluun liittyvät tavoitteet.

Ohjaus toteutetaan koulussa kahdella tasolla:

1. **Koko koulun ohjauksena**, joka perustuu koulun ohjaussuunnitelmaan. Koulun ohjaussuunnitelma sisältää sisäisen työnjaon ohjauksen järjestämisestä. Ohjauksessa päävastuu on oppilaanohjaajalla; ohjaustyötä tekee koko koulun henkilökunta.
2. **Oppilaanohjaajan toteuttamana oppilaanohjauksena**, joka perustuu opetussuunnitelmaan. Oppilaanohjauksen toteutustapoja ovat henkilökohtainen-, pienryhmä- ja luokkaohjaus. Lisäksi 8. ja 9. vuosiluokalla oppilaalla on oikeus saada tarpeidensa mukaista tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyen. Tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen arvioi ensisijaisesti oppilaanohjaaja oppilaanohjauksen sisältöjen ja tavoitteiden näkökulmasta. Oppilaanohjaajan toteuttaman tehostetun opinto-ohjauksen

lisäksi sitä voidaan toteuttaa moniammatillisesti. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle laaditaan kirjallinen jatko-opintosuunnitelma.

3.1. Hyvän ohjauksen laatukriteerit

Hyvä ohjaus kuuluu kaikille oppijoille, ja se muodostuu useasta eri osatekijästä. Hyvää ohjausta toteutetaan koulu- ja oppilaitosyhteisöissä työskentelevien yhteistyönä ja hyvän ohjauksen kokonaisuuteen kuuluu ohjaustoimien systemaattisuus sekä tavoitteellisuus.

Opetushallitus on uudistanut hyvän ohjauksen kriteerit vuonna 2023, ja niiden mukaan hyvä ohjaus

- huomioi oppijan kokonaistilanteen
- on oppijälähtöistä ja vuorovaikutteista
- on saavutettavaa ja monikanavaista
- on monialaista yhteistyötä
- on yhdenvertaista, tasa-arvoista ja eettisesti kestävää
- tukee siirtymävaiheen yhteistyötä
- tukee urasuunnittelutaitoja
- edistää vaikuttavaa työelämäyhteistyötä

Oppijan kokonaistilanteen huomioiva ohjaus on oikea-aikaista ja oppijaa kuuntelevaa. Kokonaistilanteen merkitys korostuu etenkin siirtymävaiheissa, joissa monialaisella ohjauksella huomioidaan tarvittaessa oppijan yksilölliset tarpeet ja tavoitteet hänen edetessään oppimispolulla. Hyvä ohjaus toteutuu vuorovaikutuksessa ja on oppijälähtöistä. Se edistää oppijan merkityksellisiä kokemuksia sekä vahvistaa hänen toimijuuttaan ja opintoihin kiinnittymistään omassa oppimis- ja toimintaympäristössä. Erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden ohjauksessa painottuu monialainen ja riittävän varhain aloitettu ohjausyhteistyö.

Ohjauksen toteuttamisessa on keskeistä, että ohjauksen kokonaisuus on suunniteltu oppijalle saavutettavaksi. Oppija tietää, keneltä hän saa ohjausta sekä mistä ja miten ohjaajan tavoittaa. Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisesti oppilaanohjausta sekä tarvittaessa tarpeidensa mukaista tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Oppijalla on oikeus saada ohjausta kaikilta koulu- ja oppilaitosyhteisön henkilöstöön kuuluvilta. Lisäksi oppijan ohjaukseen voivat osallistua huoltaja, vertaisoppija, työelämän tai työllisyyspalveluiden edustaja,

opiskeluhoitopalveluiden henkilöstö sekä muut opetuksen tai koulutuksen järjestäjän kanssa yhteistyössä toimivat tahot.

Monialainen ohjaus tarkoittaa oppijan ohjaamista koulun ja oppilaitoksen henkilöstön sekä muiden ohjaustoimijoiden asiantuntemusta yhdessä hyödyntäen. Monialainen ohjaus on tiimityöskentelyä, jossa oppijan ohjausprosessin kokonaistilanne on nimetyn asiantuntijan vastuulla. Monialaisuus mahdollistaa monipuolisemman valmiuksien ja varhaisemman haasteiden tunnistamisen. Yhdenvertaiset ja tasa-arvoiset oppimis- ja opiskelumahdollisuudet tukevat oppijoiden mahdollisuuksia kehittyä täyteen potentiaaliinsa ja tuntea itsensä aktiivisiksi kansalaisiksi. Ohjaustilanteissa kiinnitetään huomiota ilmapiiriin ja asenteisiin. Oppijalla on oikeus osallistua ohjaukseen ilman pelkoa kiusaamisesta, häirinnästä, syrjinnästä tai väkivallasta, ja epäasialliseen kohteluun puututaan.

Hyvä ohjaus tukee oppijan urasuunnittelua ja on toteutettu tavalla, joka kehittää oppijan taitoa hyödyntää tietoa ja tehdä päätöksiä. Se mahdollistaa oppijan vahvuuksien yhdistämisen koulutusvaihtoehtoihin, ennakoii tulevaisuuden työllistymistä edistävien mahdollisuuksien suuntaa ja sitouttaa oppijan urasuunnitteluprosessiin. Perusta urasuunnittelutaidoille luodaan perusopetuksen oppilaanohjauksessa. Ohjauksessa tuetaan oppijan itsetuntemuksen kehittymistä ja lisätään oppijan tietämystä eri koulutus- ja uravaihtoehtoista. Työelämään tutustumisjaksojen (TET) kautta oppija saa mahdollisuuksia tutustua työelämäänsä. Hyvä ohjaus on toteutettu tavalla, joka kehittää oppijan vastuunottoa omasta oppimisestaan sekä vahvistaa hänen toimijuuttaan muuttuvissa työelämän tilanteissa.

4. Oppilaanohjauksen työn- ja vastuunjako Lumijoen peruskoulussa

Ohjausyhteistyön tavoitteena on luoda oppilaalle yhtenäinen oppimisen polku. Lähtökohtana on oppilas ja hänen ohjaustarpeensa ja perusopetuksen henkilöstö tekee ohjauksessa tavoitteellista yhteistyötä. Ohjaussuunnitelmassa kuvataan ohjauksen työnjako ja vastuut perusopetuksessa; vaikka ohjauksessa päävastuu on oppilaanohjaajalla, ohjaustyötä tekee koko koulun henkilökunta.

Vastuu-henkilö	Tehtävät
Rehtori	• Luo ohjaukselle sellaiset toimintaedellytykset, että erilaisten ohjausmenetelmien ja ohjauksen työnjaon toteuttaminen on mahdollista • Tukee toiminnallaan oppilaanohjaajan ja opettajien keskinäistä yhteistyötä ja koko oppilaitoksen yhteistä ohjaustoiminnan suunnittelua • Tekee koulunkäyntiin liittyvät hallinnolliset päätökset • On mukana valinnaisaineprosesissa ja muodostaa valinnaisaineryhmät • Osallistuu muiden ohjauksesta huolehtivien ja huoltajien kanssa niiden opiskelijoiden ohjaukseen, joilla on erityisiä vaikeuksia suorittaa perusopetusta • Tukee koulukiusaamiseen ja muuhun epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumista
Koulu-sihtööri	• Huolehtii koulun oppilashallintojärjestelmistä, kuten oppilasrekisteristä ja oppilastietojen siirrosta yhteishakurekisteriin • Vastaa päättöluokkalaisten arvosanojen siirtämisestä Koski-palveluun • Oppilaan vaihtaessa koulua koulusihtööri toimittaa oppilaskortin, erotodistuksen ja mahdolliset pedagogiset asiakirjat uuteen kouluun • Neuvoa koulumatka-asioissa ja vastaa TET-matkalippuihin liittyvistä asioista • Neuvoa koulun vakuutusasioissa (esim. koulutapaturmat)
Oppilaan-ohjaaja	• On ohjauksen asiantuntija koulussa • Päävastuu oppilaanohjauksen suunnittelusta ja toteuttamisesta yläluokilla • Vastaa yläkoulun luokkamuotoisesta ohjauksesta, henkilökohtaisesta ohjauksesta ja pienryhmäohjauksesta • Tekee ohjaukseen liittyvää yhteistyötä koko kouluyhteisön sisällä ja osallistuu esimerkiksi nivelvaiheiden ohjaustyöhön ja ryhmäjakojen muodostamiseen myös alakoulussa • Arvioi tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tarpeen, osallistuu ohjauksen suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä muun koulun henkilökunnan kanssa sekä laatii oppilaalle kirjallisen jatko-opintosuunnitelman • Seuraa ja tarvittaessa ohjaa ja tukee oppilaiden koulunkäyntiä yhteistyössä luokanvalvojien, aineenopettajien ja muun ohjaushenkilöstön kanssa • Tekee yhteistyötä luokanvalvojien ja muiden opettajien kanssa sekä osallistuu koulun opiskeluhoultotyöhön ja on opiskeluhoutoryhmän jäsen • On osa koulun Tuen tarpeen arviointi -työryhmää • Osallistuu tarvittaessa oppilaan tueksi kootun monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaan • Huolehtii oppilaan opiskelutietojen siirtymisestä koulun vaihtuessa kesken yläkoulun • Hoitaa oppilaidensa työelämään tutustumisen (TET) järjestelyn ja ohjauksen • Kannustaa ja ohjaa oppilaita kesätöiden hakemiseen • Tekee yhteistyötä muiden oppilaitosten ja työelämän edustajien kanssa • Vastaa Taitaja9-kisojen koordinoinnista

	• Suunnittelee ja toteuttaa ohjaukseen liittyviä tapahtumia ja vierailuja sekä järjestää oppilaille mahdollisuuksia hankkia kokemuksellista tietoa erilaisista koulutusvaihtoehdoista ja oppilaitoksista (vierailut, koulutuskokeilut) • Ohjaa jatko-opintoihin hakeutumisessa ja ammatinvalinnassa • Vastaa yhteishaun toteuttamisesta • On vastuussa hakuvelvoitteen ja oppivelvollisuuden suorittamisen seuraamisesta siihen saakka, kunnes oppilas aloittaa seuraavassa oppilaitoksessa sekä toimii Lumijoella asuinkunnan oppivelvollisuusvalvojana seuraten mm. Valpas-palvelua • Tekee hallinnolliset päätökset opiskelupaikan osoittamiseen liittyen • Tiedottaa huoltajia ja tekee yhteistyötä heidän kanssaan erityisesti perusopetuksen päättövaiheessa • On päävastuussa nivelvaiheen tiedonsiirrosta perusasteelta toiselle asteelle • Osallistuu vanhempainilaisuuksiin ohjauksen asiantuntijan roolissa • On vastuussa nivelvaiheprosessista alakoulusta yläkouluun (mm. tiedonsiirto, luokkien muodostus, yläkouluun tutustumisen järjestelyt) • On vastuussa valinnaisainevalinnoista yhdessä rehtorin kanssa • Tekee päättövaiheessa yhteistyötä erityisopettajan kanssa tehostettua ja erityistä tukea saavien oppilaiden jatko-opintoihin ohjaamisessa, tarvittavien lausuntojen laadinnassa sekä nivelvaiheen tiedonsiirrossa • Ylläpitää ammattitaitoaan osallistumalla mm. opinto-ohjaajien kokouksiin ja koulutuksiin
Luokan- opettaja/ alakoulun erityis- luokan- opettaja	• Toimii luokkansa ryhmäohjaajana vastaamalla yhteistyöstä koulun ja kodin välillä sekä eri ammattiryhmien kesken • On päävastuussa luokkansa opetuksen ja ohjauksen suunnittelusta ja toteutuksesta • Opettaa oppimistaitoja, auttaa oppimisvaikeuksissa ja ohjaa alaluokilla tehtävissä oppiaine- ja kouluvalinnoissa • Huolehtii oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisesta • Kartoittaa omien oppilaidensa tuen tarpeet ja suunnittelee ja toteuttaa tukitoimia yhteistyössä huoltajan, opettajien ja oppilashuollon kanssa • Käynnistää tarvittaessa Tuen tarpeen arvioinnin yhteistyössä erityisopettajan kanssa ja osallistuu tarvittaessa oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitteluun ja suunnitelman tekemiseen niiden oppilaiden osalta, joita opettaa • Tiedottaa muita oppilasta opettavia opettajia oppilaan tuen tarpeista ja koulunkäyntiin liittyvistä järjestelyistä • Tekee koulupolun nivelvaiheissa yhteistyötä esi- ja perusopetuksen muiden opettajien ja ohjaushenkilöstön kanssa • Tekee arviointiyhteistyötä muiden opettajien kanssa • Tekee yhteistyötä iltapäivätoiminnan henkilöstön kanssa • Tekee säännöllistä yhteistyötä huoltajien kanssa, tiedottaa koulun asioista, järjestää vanhempainiltoja ja-tapaamisia • Pitää arviointikeskustelut ja vastaa oppilaidensa arvioinnista
Luokan- valvoja/ yläkouluun erityis- luokan- opettaja	• On luokkansa lähiaikuinen, joka seuraa kokonaisvaltaisesti oppilaan ja luokan koulunkäyntiä ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin • Perehdyttää oppilaat yläkouluun ja sen toimintaan sekä tukee luokan yhteishenkeä (esim. luokanohjaajan tunnit) läpi yläkouluun • Seuraa oppilaiden koulumenestystä ja kannustaa oppilaita koulutyössä • Seuraa oppilaiden poissaoloja ja käyttäytymistä sekä reagoi näihin Lumijoen poissaoloihin puuttumisen mallin sekä järjestyssääntöjen ja koulun toimintatapojen mukaisesti

	• Tiedottaa aineenopettajia tarvittavista oppilaaseen liittyvistä asioista kuten oppimisen, käyttäytymisen tai vuorovaikutustaitojen haasteista • Tekee yhteistyötä opettajien, oppilaanohjaajan sekä oppilashuollon kanssa oppimisen ja koulunkäynnin tukemisessa • Käynnistää tarvittaessa Tuen tarpeen arvioinnin yhteistyössä erityisopettajan kanssa ja osallistuu tarvittaessa oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitteluun ja suunnitelman tekemiseen niiden oppilaiden osalta, joita opettaa • Tiedottaa muita oppilasta opettavia opettajia oppilaan tuen tarpeista ja koulunkäyntiin liittyvistä järjestelyistä • Tekee arviointiyhteistyötä muiden opettajien kanssa • Antaa oppilailleen tietoa tukioppilas- ja oppilaskuntatoimintaan hakeutumisesta ja tukee oppilaiden osallisuutta kouluyhteisössä • Toimii kasvatustehtävässä yhteistyössä huoltajien kanssa ja seuraa oppilaan hyvinvointia (esim. tiedottaa koulun asioista, järjestää vanhempaintapaamisia ja käy säännöllisesti arviointi- ja kehityskeskusteluja oppilaan koulunkäynnin sujumisesta) • On ensisijainen yhteyshenkilö kodin ja koulun välillä, tiedottaa ajankohtaisista asioista oppilaita ja huoltajia sekä tapaa oppilaan huoltajat vuosittain • Voi myöntää luvan enintään kolmen päivän poissaoloon • Erityisluokanopettajalla korostuu edellä mainittujen lisäksi kokonaisvaltainen ja tiivis ohjausvastuu oppilaista
Aineen- opettaja	• On oman oppiaineensa opetuksen ja pedagogisen ohjauksen asiantuntija • Huolehtii oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisesta omassa opetuksessaan • Ohjaa oppilasta opettamansa oppiaineen opiskelutaidoissa ja perehdyttää oppilaan oman aineensa/omien aineidensa tavoitteisiin, sisältöihin ja arviointiin • Käy henkilökohtaisia arviointikeskusteluja oppilaiden kanssa • Ohjaa oppilasta itsearviointiin • Huomioi opetuksessa ja arvioinnissa erilaiset oppijat sekä ottaa huomioon ryhmädynamiikan omilla tunteillaan • Toimii ennaltaehkäisevässä roolissa puuttuen tarvittaessa oppilaiden lisääntyneisiin poissaoloihin, opiskeluvaikeuksiin, käyttäytymisessä tai opintomenestyksessä tapahtuneisiin muutoksiin ja tiedottaa niistä luokanvalvojaa ja huoltajia • Kartoittaa oppilaan tuen tarpeita oppiaineessaan, osallistuu tukitoimien suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä erityisopettajan, luokanohjaajan, oppilaan ja huoltajien kanssa • Osallistuu tarvittaessa oppilaskohtaisten tukitoimien suunnitteluun ja suunnitelman tekoon oman oppiaineensa osalta • Tiedottaa oppilaille tukiopetuksen mahdollisuudesta ja järjestää sitä tarvittaessa • Merkitsee tarvittaessa läksyt, poissaolot, tuntimerkinnot sekä tukimerkinnot Wilmaan • Huolehtii, että uhka oppilaan heikosta kouluarvosanasta (nelosvaroitusta) annetaan ajoissa huoltajille tiedoksi kirjallisena • Vastaa omaan oppiaineeseensa liittyvästä yhteydenpidosta huoltajiin • Vastaa työturvallisuudesta omilla oppitunneillaan • Tekee tarvittaessa yhteistyötä oppilashuollon kanssa oppilaan jaksamiseen liittyvissä huolenaiheissa • Tukee oppilaiden jatko-opintovalmiutta ja työelämäntuntemusta oman oppiaineensa osalta ja informoi oppilaita oman oppiaineensa sisältöjen yhteydestä työelämään ja ammatteihin

Erityis- opettaja	• On erityisopetuksen asiantuntija koulussa • Toteuttaa ryhmäkohtaista tukea oman vastuualueensa oppilaille • Osallistuu oppimisvaikeuksien ennaltaehkäisyyn, tunnistamiseen, tukitoimien suunnitteluun ja tuen toteutukseen yhteistyössä muun opetus- ja ohjaushenkilöstön, oppilaan ja huoltajien kanssa sekä auttaa opettajia tukitoimien suunnittelussa • Ohjaa luokan- ja aineenopettajia tukitoimien suunnittelussa ja hyödyntämisessä sekä huolehtii, että oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt toteutuvat luokissa • On vastuuhenkilönä tuen tarpeen arvioinnissa, yhteistyössä luokan-/aineenopettajan kanssa • Esittelee tuen tarpeen arviot Tuen tarpeen arviointi – ryhmässä • Huolehtii oppimiseen liittyvien testien ja seulojen järjestelyistä ja ohjaa tarvittaessa koulupsykologin tutkimuksiin (liitteenä laaja-alaisen erityisopetuksen vuosikello) • Osallistuu 6.–7. luokkien nivelvaiheen tiedonsiirtoon, huoltajapalaveriin ja luokkien muodostamiseen tarvittaessa • Välittää tiedot uusien 7.luokkalaisten tuen tarpeesta yläkoulun aineenopettajille • Tekee yhteistyötä erityisluokanopettajien kanssa • Tekee arviointiyhteistyötä niiden opettajien kanssa, joiden oppilaita opettaa • Tekee yhteistyötä oppilaanohjaajan kanssa tukea tarvitsevien sekä tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta saavien oppilaiden jatko-opintoihin ohjaamisessa, yhteishakuun liittyvien lausuntojen laadinnassa sekä nivelvaiheen tiedonsiirrossa • Auttaa oppilaita löytämään itselle sopivat opiskelutavat • Osallistuu koulun opiskeluhoultotyöhön ja on opiskeluhoultoryhmän jäsen
Koulun- käynnin- ohjaaja	• Tehtävänä oppilaiden oppimisen, toimintakyvyn sekä kokonaisvaltaisen kasvun ja kehityksen tukeminen • Tukee oppilaan työskentelyä sekä ohjaa ja tukee oppilasta mahdollisimman itsenäiseen työhön oppilaan ikätason ja edellytysten mukaisesti • Suunnittelee ja toteuttaa työtä moniammatillisesti opettajien ja muiden lapsen kanssa työskentelevien aikuisten kanssa • Pitää läksyparkkia • Aamu- ja iltapäivätoiminnassa työskennellessään vastaa ryhmän toiminnasta ja lasten hyvinvoinnista toimintaryhmässä, tekee moniammatillista yhteistyötä esimerkiksi huoltajien ja esiopetuksen ja koulun opettajien sekä opiskeluhooltohenkilöstön kanssa
Koulu- kuraattori	• Tukee oppilaan hyvinvointia, opiskelumotivaatiota, kasvua, itsenäistymistä ja elämänsuunnittelua • Osallistuu 6.–7. luokkien nivelvaiheen tiedonsiirtoon, huoltajapalaveriin ja luokkien muodostamiseen • Siirtää oppilashuollon jatkuvuuden kannalta oleelliset tiedot koulun vaihtuessa ja nivelvaiheissa vastaanottavan koulun kuraattorille
Koulu- psykologi	• Tekee tarvittavat oppimiseen liittyvät tutkimukset ja lausunnot. Lisäksi koulupsykologi • Antaa tarvittaessa lausunnon harkinnanvaraista yhteishakua varten • Konsultoi opettajia oppilaan oppimisen pulmiin liittyvissä asioissa • Auttaa oppilasta elämäntilanteeseen ja opiskeluun liittyvissä ongelmissa
Terveyden- hoitaja	• Auttaa oppilaita ymmärtämään terveiden elämäntapojen merkityksen opiskelun sujumisessa ja elämänhallinnassa. Lisäksi terveydenhoitaja • Kertoo oppilaalle mahdollisten sairauksien rajoituksista ammatinvalinnassa
Muu henkilöstö	• Tukee koulutyön sujumista ja koulun kasvatustavoitteita

5. Oppilaanohjaus perusopetuksen eri vaiheissa

Jokaisella oppilaalla on oikeus saada koulupäivinä ohjausta. Oppilaanohjauksella edistetään koulutyön onnistumista, opintojen sujumista ja koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta.

Oppilaanohjauksen keskeisenä tehtävänä on tukea oppilaan kasvua ja kehitystä siten, että oppilas kykenee edistämään opiskeluvalmiuksiaan ja sosiaalista kypsymistään sekä kehittämään elämänsuunnittelun kannalta tarpeellisia tietoja ja taitoja. Lisäksi oppilaanohjaus yhdistää koulua yhteiskuntaan ja työelämään. Sen avulla edistetään oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja osallisuuden toteutumista sekä ehkäistään syrjäytymistä koulutuksesta ja työelämästä.

5.1. Ohjaus esiopetuksessa

Esiopetuksesta peruskouluun siirtyessä oppilaanohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan turvallista siirtymää nivelvaiheessa. Ohjauksessa tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, alkuopetuksen ja huoltajan kanssa. Ennen esiopetukseen siirtymistä tehdään suunnitelmallista yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa ja järjestetään tuleville esikoululaisille mahdollisuus tutustua tulevaan esiopettajaan, luokkatovereihin ja kouluympäristöön.

Ohjauksen toteuttaminen esiopetuksessa:

- Oppilaan tutustuttaminen oppilaana toimimiseen, koulun toimintaympäristöön ja esikoulun sekä koko kouluyhteisön tapoihin
- Kodin ja koulun välisen yhteistyön aloittaminen ja siihen kannustaminen
- Oppilaan tuen tarpeiden kartoittaminen sekä tarvittavien tukitoimien suunnittelu moniammatillisena yhteistyönä
- Tarvittaessa pedagogisen arvion laadintaan liittyvän prosessin käynnistäminen sekä pedagogisten asiakirjojen laadinta
- Tiiviin yhteistyön tekeminen tulevan 1. luokan opettajan kanssa sekä esiopetuksen oppilaiden tutustuttaminen tulevaan luokkaan ja koulurakennukseen yhteistyössä tulevan opettajan kanssa
- Tiedonsiirto ja tarkoituksenmukaisten ryhmäjakojen muodostaminen

5.2. Oppilaanohjaus vuosiluokilla 1–2: Koululaiseksi kasvaminen

Vuosiluokilla 1–2 oppilaanohjaus toteutuu kiinteänä osana muuta opetusta ja koulun toimintaa. Ohjauksen erityisenä tehtävänä on luoda perusta oppilaiden myönteiselle käsitykselle itsestä oppijana ja koululaisena sekä kehittää valmiuksia myöhempää työskentelyä ja oppimista varten. Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa.

Oppilaanohjauksen tavoitteet vuosiluokilla 1–2:

- Edistetään oppilaiden opiskelutaitojen ja valmiuksien kehittymistä ja ohjataan oppilaita ensimmäisten opintoihin liittyvien vallintojen tekemisessä
- Tuetaan oppilaiden vastuunottoa koulutyöstä, tehtävistä ja tavaroista
- Ohjataan oppilaita vuorovaikutustaitojen harjoitteluun ja ryhmässä toimimiseen.
- Mahdollistetaan oppilaiden myönteisen käsityksen muodostumisen itsestään oppijoina ja ryhmän jäseninä
- Kannustetaan osallisuuteen omassa lähiympäristössä
- Luodaan pohja kodin ja koulun yhteistyölle oppilaan ohjauksessa
- Tuetaan oppilaan siirtymistä seuraavaan oppimisen vaiheeseen toisen ja kolmannen vuosiluokan välisessä nivelvaiheessa

Oppilaanohjauksen toteuttaminen vuosiluokilla 1–2:

- Opetellaan oman luokan sekä koko kouluyhteisön toiminta- ja työtapoja
- Harjoitellaan koululaisena olemista ja toimimista (esim. vastuunotto omasta koulutyöstä, omista tavaroista ja tehtävistä huolehtiminen)
- Harjoitellaan ryhmässä toimimisen taitoja (esim. oman vuoron odottaminen, toisen kuunteleminen, erilaisissa kokoonpanoissa toimiminen)
- Harjoitellaan oppimaan oppimisen taitoja
- Arvioidaan oppilaan tuen tarve, käynnistetään pedagogiseen arvioon ja/tai selvitykseen liittyvät prosessit tarvittaessa ja laaditaan tarvittavat pedagogiset asiakirjat sekä järjestetään oppilaalle tarvittava oppimisen ja koulunkäynnin tuki

- Harjoitellaan turvallista liikkumista sekä koulun toimintaympäristössä että koulumatkoilla
- Tutustutaan ammatteihin ja työelämään luokan ja koulun sisäisten tehtävien avulla sekä oppilaiden lähipiirin ammatteihin tutustuen
- Luodaan pohja kodin ja koulun väliselle yhteistyölle sekä tehdään tiivistä yhteistyötä koulun ja iltapäivätoiminnan kesken
- Järjestetään huoltajille vanhempainilta ja toteutetaan kehitys- ja arviointikeskustelut
- Nivelvaiheessa siirryttäessä toiselta luokalta kolmannelle tuetaan oppilaan siirtymistä seuraavaan oppimisen vaiheeseen, tarkistetaan mahdollinen erityisopetuksen päätös 2. luokan päättyessä
 - Jos opettaja vaihtuu nivelvaiheessa, huolehditaan myös tiedonsiirrosta kolmannelle luokalle (oppilaan oppimisvalmiudet ja oppimistyyli), mahdollistetaan oppilaille uuteen opettajaan tutustuminen ja tehdään tarvittavat muutokset ryhmäjakoön moniammatillisessa yhteistyössä

5.3. Oppilaanohjaus vuosiluokilla 3–6: Oppijana kehittyminen

Vuosiluokilla 3–6 oppilaanohjaus toteutuu pääasiassa eri oppiaineiden opetuksen ja koulun muun toiminnan yhteydessä. Vuosiluokkien 3–6 erityisenä tehtävänä on oppimaan oppimisen taitojen kehittäminen sekä omien opiskelutapojen ja -taitojen tunnistaminen ja kehittäminen.

Oppilaanohjauksesta vastaa luokanopettaja yhdessä muiden opettajien kanssa. Oppimisympäristönä oman kouluuyhteisön ja lähiympäristön lisäksi voivat toimia lähiseudun yritykset ja muut yhteistyötahot.

Oppilaanohjauksen tavoitteet vuosiluokilla 3–6:

- Tuetaan oppilaita opiskelustrategioidensa tunnistamisessa ja kehittämisessä, edistetään oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä
- Ohjataan oppilaita tunnistamaan oppiaineiden ominaispiirteitä ja kuhunkin oppiaineeseen soveltuvia opiskelumenetelmiä
- Vahvistetaan oppilaiden kykyä asettaa itselle tavoitteita ja arvioida tavoitteiden saavuttamista ja ohjataan opiskeluun liittyvien valintojen tekemisessä

- Tuetaan oppilasta ottamaan vastuuta opiskelustaan ja valinnoistaan
- Kehitetään oppilaiden valmiutta toimia ryhmässään ja lähiympäristössään
- Tarjotaan oppilaille mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen omassa kouluyhteisössä ja lähiympäristössä
- Edistetään oppilaiden ammatillisen kiinnostuksen heräämistä ja tutustutaan lähiseudun ammatteihin, työpaikkoihin ja elinkeinoelämään
- Vahvistetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestään oppijana
- Ohjataan oppilaita tunnistamaan ja arvostamaan sekä omia että toisten vahvuuksia, kykyjä ja taitoja
- Järjestetään oppilaille mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä

Oppilaanohjauksen toteuttaminen vuosiluokilla 3–6:

- Harjoitellaan erilaisia oppimisstrategioita ja opiskelutekniikoita (esim. työskentelytavat, eri oppiaineiden opiskelutavat, aktiivinen koekertaus)
- Tuetaan oppilaan aktiivisuutta ja osallisuutta oman oppimisensa suunnittelussa
- Kehitetään oppilaan taitoja toimia yksin ja ryhmässä ja harjoitellaan vuorovaikutustaitoja
- Arvioidaan oppilaan tuen tarve, käynnistetään pedagogiseen arvioon ja/tai selvitykseen liittyvät prosessit tarvittaessa ja laaditaan tarvittavat pedagogiset asiakirjat sekä järjestetään oppilaalle tarvittava oppimisen ja koulunkäynnin tuki
- Tarkistetaan pedagogiset asiakirjat vuosittain
- Tuetaan oppilaita uusien oppiaineiden opiskelussa (esim. historia, yhteiskuntaoppi, toinen kotimainen kieli)
- Ohjataan ja tuetaan oppilaita alakoulussa tehtävissä valinnaisainevalinnoissa ja annetaan huoltajille tietoa valinnaisista aineista

- Vahvistetaan oppilaan myönteistä käsitystä itsestä oppijana ja kehitetään oppilaan itsetuntemuksen sekä itseluottamusta
- Ohjataan oppilasta tavoitteiden asettamisessa ja vahvistetaan itsearviointitaitoja
- Tuetaan oppilaiden aktiivisuutta ja osallisuutta kouluyhteisön sisällä (esim. tukioppilastoiminta, oppilaskunta)
- Tutustutaan lähialueen ammatteihin, yrityksiin ja elinkeinoihin sekä pyritään herättämään ammatillista kiinnostusta
- Osallistutaan Yrityskylä -oppimiskokonaisuuteen 6. luokalla
- Tarkistetaan erityisen tuen päätös 6. luokalla
- Tehdään tiivistä yhteistyötä kodin kanssa, järjestetään vanhempainiltoja ja pidetään arviointi- ja kehityskeskustelut oppilaan ja huoltajan kanssa
- Opettajan vaihtuessa huolehditaan tiedonsiirrosta (esim. oppilaan oppimisvalmiudet ja oppimistyyli) ja mahdollistetaan oppilaille uuteen opettajaan tutustuminen

5.4. Nivelvaihe kuudennelta vuosiluokalta yläkouluun

Siirtymävaiheessa ohjauksen tavoitteena on tukea oppilaan turvallista siirtymistä alakoulusta yläkouluun. Alakoulun ja yläkoulun yhteistyö sekä yhteistyö huoltajan kanssa on tärkeätä. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä. Oppilaan opiskelun järjestämiseksi tarpeellisten tietojen siirrosta huolehditaan. Lisäksi varmistetaan, että oppilaat saavat siirtymävaiheessa riittävästi tietoa tulevasta opiskeluympäristöstä ja pääsevät tutustumaan yläkouluun sekä tulevaan luokanvalvojaansa.

Ohjauksen vuosikello kuudennelta luokalta seitsemännelle luokalle: Taulukossa kuvataan ohjaustehtävät ja vastuuhenkilöt nivelvaiheessa.

Taulukko: Nivelvaihe kuudennelta luokalta yläkouluun

AIKA	OHJAUSPROSESSI/MITÄ TEHDÄÄN	VASTUUHENKILÖT
6.lk syyslukukausi	Oppilaskohtaista tukea saavan oppilaan pedagogisten asiakirjojen tarkistaminen ja päivittäminen tarvittaessa	Oppilaskohtaisesta tuesta vastaava erityisluokanopettaja (yhteistyössä mahdollisen luokanopettajan, oppilaan ja huoltajan kanssa)
	Valmistautuminen tulevaan: - Yläkoululaisen taitojen harjoittelu - Wilman käyttötaidon vahvistaminen	6. luokan opettajat
6.lk kevätlukukausi	Opiskelu yläkoulussa tutuksi ja valmistautuminen yläkoulussa opiskeluun: - Opon tunti tuleville 7. luokkalaisille tarvittaessa - Tukioppilaiden tunti (esim. kyselytunti) - Tervetuloa yläkouluun-esite	Oppilaanohjaaja, 6. luokan opettaja, tukioppilaat ja heidän vastuupettajansa
	Nivelvaiheen suunnittelukokous (aikataulut)	Rehtori, oppilaanohjaaja sekä 6. luokan opettajat
	Tulevien 7. luokkien muodostaminen (luokkajaot, opiskeluryhmät)	Rehtori, 6. luokan opettajat, erityisopettaja, tuleva luokanvalvoja, oppilaanohjaaja ja kuraattori
	Yläkouluun tutustuminen ja ryhmäytyminen - Luokanvalvojan tuokio - Ryhmäytymispäivä/yläkouluun tutustumispäivä	Oppilaanohjaaja, tuleva luokanvalvoja, yläkoulun aineenopettajat
	Tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevan oppilaan pedagogisten asiakirjojen päivittäminen	6. luokan opettaja, oppilas, huoltaja, tarvittaessa erityisopettaja ja moniammatillinen opiskeluhoito
	Opetuksen kannalta välttämättömän pedagogisen tiedon siirtäminen	6. luokan opettaja, alakoulun erityisopettaja, yläkoulun erityisopettaja, luokanohjaaja, yläkoulun aineenopettajat sekä oppilaanohjaaja
7.lk syyslukukausi	7. luokkien kouluun tutustuminen ja ryhmäytyminen - Luokanvalvojan oppitunnit - Ryhmäytymispäivä	Luokanvalvoja, yläkoulun rehtori, erityisopettaja, aineenopettajat, oppilaanohjaaja, tukioppilaat ja nuorisopalvelujen henkilökunta
	Tiedonsiirto yläkoulussa ("Seiskat haltuun")	6. luokan opettajat, yläkoulun erityisopettaja, luokanvalvoja, yläkoulun aineenopettajat sekä oppilaanohjaaja
	Yläkoululaisena olemisen taitojen harjoittelu	Luokanvalvoja, oppilaanohjaaja, aineenopettajat
	Opiskelun ja oppimisen tuen järjestäminen, pedagogisten asiakirjojen tarkistaminen ja päivittäminen	Luokanvalvoja, aineenopettaja, erityisopettajat, tarvittaessa moniammatillinen opiskeluhoito
	Kodin ja koulun kasvatuskumppanuus yläluokilla - 7. luokkalaisten vanhempainilta - Luokanvalvojan ja kodin välisen yhteistyön käynnistäminen	Yläkoulun rehtori, luokanvalvoja, oppilaanohjaaja, huoltaja ja oppilas, oppilaanohjaaja

5.5. Oppilaanohjaus vuosiluokilla 7–9: Yhteisön jäsenenä kehittyminen

Vuosiluokilla 7–9 oppilaanohjauksen tehtävänä on tukea oppilaiden siirtymistä yläkoulun oppimisympäristöön ja työskentelytapoihin. Erityisenä tehtävänä on ohjata ja tukea oppilaita näiden voimakkaiden kehitysvuosien aikana, huolehtia perusopetuksen oppimäärän opiskelun loppuunsaattamisesta ja ohjata kaikkia oppilaita opintojen jatkamiseen.

Yläkoulun aikana jokaista oppilasta ohjataan edelleen kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja opiskeluvalmiuksiaan. Oppilaita autetaan hahmottamaan omien valintojen vaikutusta opintoihin ja tulevaisuuteen, ja ohjauksella vahvistetaan oppilaiden toimijuutta sekä oma-aloitteisuutta koulutus- ja uravalintojaan koskevassa päätöksenteossa. Oppilaanohjauksen tehtävänä yhdessä muiden oppiaineiden kanssa on selkeyttää opiskeltavien oppiaineiden merkitystä jatko-opintojen ja työelämätaitojen kannalta sekä laajentaa oppilaiden käsityksiä työelämästä, työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuuden osaamistarpeista. Tavoitteena on antaa oppilaille mahdollisimman hyvät valmiudet edetä perusopetuksesta seuraavaan koulutusvaiheeseen ja turvata opiskelun edellytykset ja hyvinvointi. Oppilaanohjauksen tehtävänä on kehittää oppilaiden valmiuksia selviytyä muuttuvissa elämäntilanteissa, opintojen nivelvaiheissa sekä työuran siirtymissä. Yläluokkien ohjauksen aikana vahvistetaan oppilaan urahallintataitoja ja tehdään yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten ohjaushenkilöstön kanssa nivelvaiheen onnistumiseksi. Oppilaanohjaus tarjoaa oppilaille tietoa ja tutustumismahdollisuuksia peruskoulun jälkeisiin koulutus- ja opiskeluvaihtoehtoihin yhteistyössä vastaanottavan oppilaitoksen sekä huoltajien kanssa. Ohjauksen tehtävänä on edistää opintojen loppuun saattamista sekä yhteishaun yhteydessä tehtävän jatkosuunnittelun avulla tukea siirtymistä perusopetuksen jälkeisiin opintoihin.

Vuosiluokilla 7–9 oppilaanohjaus on opetussuunnitelman mukainen oppiaine, johon on varattu perusopetuksessa yhteensä 2 vuosiviikkotuntia. Oppitunnit sijoittuvat kaikille yläkoulun vuosiluokille. Oppituntien lisäksi oppilaanohjausta toteutetaan pienryhmäohjauksena, henkilökohtaisena ohjauksena ja tarveharkintaisesti tehostettuna henkilökohtaisena ohjauksena. Päävastuu oppilaanohjauksen toteuttamisesta on opinto-ohjaajalla. Seuraavassa taulukossa on kuvattu oppilaanohjauksen pääsisällöt ja vastuunjako yläkoulun eri vuosiluokilla.

Taulukko: Oppilaanohjauksen pääsisällöt ja vastuunjako yläkoulussa

Luokka	Oppiaineet	Sisällöt	Vastuuhenkilöt
7.lk	Kaikki oppiaineet	Opiskelutaitojen ohjaaminen kaikissa oppiaineissa: - Ohjataan jokaista oppilasta kehittämään oppimaan oppimisen taitojaan ja opiskeluvälineistönsä - Harjoitellaan erilaisia opiskelustrategioita ja työskentelytapoja - Vahvistetaan oppilaan itseluottamusta ja myönteistä käsitystä itsestä oppijana - Varmistetaan, että oppilaalla on opiskelussa tarvittavat tietotekniset taidot, ja hän hallitsee oppiaineessa käytettävät sähköiset työkalut ja oppimislustat - Ohjataan oppilaita tavoitteiden asettamisessa ja valinnaisaineiden valinnassa sekä vahvistetaan itsearviointitaitoja - Annetaan tietoa eri oppiaineiden tavoitteista ja arvioinnista - Vahvistetaan oppilaan kykyä ottaa vastuuta opiskelustaan ja tuetaan säännöllistä koulunkäyntiä - Tarkistetaan pedagogiset asiakirjat ja järjestetään tarvittava oppimisen tuki Kasvun ja kehityksen tukeminen, itsetuntemuksen vahvistaminen ja oppilaan osallisuuden tukeminen: - Perehdytetään oppilaat yläkoulun toimintatapoihin, tuetaan oppilaan siirtymistä yläkouluun ja tuetaan oppilaiden valmiuksia toimia yläluokkien oppimisympäristössä ja opiskeluryhmissä - Tutustutetaan oppilaat yläkoulun ohjaus- ja tukiverkostoon ja vahvistetaan oppilaiden valmiutta hakea tarvitsemaansa tukea erilaisissa tilanteissa - Harjoitellaan vuorovaikutustaitoja, kehitetään taitoa toimia sekä yksin että ryhmässä - Tutustutetaan oppilaat yläkoulun erilaisiin vaikuttamistapoihin, oppilaskunta- ja tukioppilastoimintaan sekä kerhotoimintaan ja koulun muihin harrastusmahdollisuuksiin ja kannustetaan oppilaita osallistumiseen Työelämään suuntaava oppiminen: - Edistetään oppilaan ammatillisen suuntautumisen heräämistä esim. vierailujen avulla - Taitaja 9-kilpailu Kodin ja koulun yhteistyö oppilaan koulunkäynnin tukemisessa: - Kaikissa oppiaineissa huolehditaan tiedottamisesta koulun toimintakäytännön mukaisesti - Tiedotetaan huoltajia vanhempainyhdistyksen toiminnasta	Kaikki opettajat, opo, erityisopettaja ja koulunkäynnin-ohjaajat
	Oppilaan-ohjauksen oppitunnit	Oppilaanohjauksen oppitunnit (0,5vvt syyslukukaudella): - Opiskelu yläkoulussa ja minä yhteisön jäsenenä - Itsetuntemus ja vuorovaikutustaidot sekä omat vahvuudet - Opiskelutaidot ja -tekniikat - Opiskelu ja hyvinvointi - Oppimisen arviointi ja 7. vuosiluokan arvosanojen merkitys päättövaiheessa - Valinnaisainevalinnat Henkilökohtainen ohjaus: - Ohjauskeskustelut syksyllä ja keväällä - Tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen kartoittaminen	Oppilaan-ohjaaja

8.lk	Kaikki oppiaineet	Opiskelutaitojen ohjaaminen kaikissa oppiaineissa: - Mahdollistetaan oppimaan oppimisen taitojen soveltaminen eri oppiaineissa ja tilanteissa ja tuetaan taitojen kehittymistä - Ohjataan opiskelustrategioiden ja opiskelumenetelmien soveltamiseen ja soveltuvuuden arviointiin eri oppiaineissa - Ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä tavoitteiden ja oman oppimisen arviointiin. - Vahvistetaan oppilaan kiinnostusta itsearviointitaitojen kehittämiseen antamalla mahdollisuuksia itsearviointiin ja käymällä arviointikeskusteluja - Päivitetään pedagogiset asiakirjat, arvioidaan oppilaan tuen riittävyttä säännöllisesti ja ajantasaistetaan tukitoimet. Kasvun ja kehityksen tukeminen, itsetuntemuksen vahvistaminen ja osallisuus: - Vahvistetaan oppilaan kykyä tehdä itseä koskevia päätöksiä, vastuunottokykyä ja oman oppimisen arviointia - Tuetaan oppilasta elämänhallinnan taitojen kehittämisessä - Ohjataan oppilaita huomaamaan omien tekojen ja valintojen merkitys itsen lisäksi myös muihin ihmisiin ja ympäristöön - Vahvistetaan oppilaiden kiinnostusta yhteisiin asioihin ja ohjataan huomaamaan erilaisia vaikuttamisen tapoja - Kannustetaan osallistumaan oppilaskunta- ja tukioppilastoimintaan sekä harrastus- ja kerhotoimintaan ja tuetaan löytämään omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet myös vapaa-ajan osalta - Suunnitellaan yhteistyössä oppilaiden kanssa erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia ja monialaisia oppimiskokonaisuuksia, joiden suunnittelussa ja toteutuksessa oppilailla on mahdollisuus kulttuurisen osaamisen kehittämiseen, vuorovaikutukseen ja ilmaisuun Työelämään suuntaava oppiminen: - Eri oppiaineissa huomioidaan oppiaineen tietojen ja taitojen kytkeytyminen eri ammatteihin ja työtehtäviin. - Luodaan oppilaille mahdollisuuksia kriittiseen tiedonhankintaan ja tuottamiseen eri kanavia hyödyntäen - Taitaja 9-kilpailu Kodin ja koulun yhteistyö oppilaan koulunkäynnin tukemisessa: - Kaikissa oppiaineissa huolehditaan tiedottamisesta koulun toimintakäytännön mukaisesti - Koulu tekee yhteistyötä vanhempaintoimikunnan kanssa oppilaiden opiskelun tukemisessa	Kaikki opettajat, opo, erityisopettaja ja koulunkäynnin-ohjaajat
	Oppilaan-ohjauksen oppitunnit	Oppilaanohjauksen oppitunnit (0,5vvt kevätlukukaudella): - Suomen koulutusjärjestelmään tutustuminen - Tulevaisuusorientaation herättäminen ja omien valintojen merkitys koulutus- ja urasuunnittelussa - Ensiaskleet työelämään - Koulutuksesta ammattiin; eri koulutusaloihin tutustuminen TET – työelämään tutustuminen: - Mahdollistetaan tutustuminen eri aloihin, ammatteihin ja yrittäjyyteen TET-jakson avulla - Viikon TET-jakso kevätlukukaudella	Oppilaan-ohjaaja

		Henkilökohtainen ohjaus: - Ohjauskeskustelut tammikuussa ja toukokuussa - Tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen kartoittaminen - Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden osalta tilannekartoitus jatko-opintojen ohjausta varten	
	Tehostettu oppilaan-ohjaus	- Tehostetun oppilaanohjauksen aloittaminen niiden oppilaiden osalta, joilla se nähdään tarpeelliseksi - Tehostetun oppilaanohjauksen suunnittelu yhteistyössä oppilaan kanssa - Jatko-opintosuunnitelman laatiminen - Tarvittaessa lisäohjaus ja tuki esim. TET-järjestelyihin liittyen	Oppilaan-ohjaaja
	TEHO-valinnaisaine	Tehostetun oppilaanohjauksen oppilaille sekä muille oppilaanohjauksesta kiinnostuneille oppilaille suunnattu valinnaisaine omien kiinnostuksen kohteiden, vahvuuksien ym. selkiyttämiseen	Oppilaan-ohjaaja
	Muu	- 8. luokalla oppilaan terveystarkastuksessa huomioidaan mahdolliset uravalintaan vaikuttavat terveydelliset tekijät	Terveydenhoitaja
9.lk	Kaikki oppiaineet	Oppimisen ja opiskelun ohjaus kaikissa oppiaineissa: - Ohjataan jokaista oppilasta oppimaan oppimisen taitojen soveltamisessa ja niiden edelleen kehittämisessä - Ohjataan oppimisstrategioiden ja opiskelumenetelmien soveltamiseen ja soveltuvuuden arviointiin eri oppiaineissa - Oppilaan oppimisprosessia arvioidaan ja hän saa säännöllisesti palautetta kehittymisestään - Oppilasta ohjataan tavoitteiden asettamisessa ja itsearviointitaitojen kehittämisessä - Päivitetään pedagogiset asiakirjat, arvioidaan oppilaan tuen riittävyyttä säännöllisesti ja ajantasaistetaan tukitoimet. - Varmistetaan peruskouluopintojen loppuun saattaminen tarvittaessa eri tukimuotojen avulla Kasvun ja kehityksen tukeminen, itsetuntemuksen vahvistaminen ja osallisuus: - Tuetaan oppilaan realistisen minäkäsityksen muodostumista (käsitys omista tiedoista, taidoista ja kyvyistä) - Tuetaan oppilasta ottamaan vastuu omista opinnoista, valinnoista ja peruskouluopintojen suorittamisesta - Vahvistetaan oppilaan kykyä tehdä itseään koskevia päätöksiä - Autetaan oppilasta ymmärtämään omiin valintoihin sitoutumisen merkitys tulevaisuuden kannalta - Kehitetään oppilaan valmiuksia selviytyä muuttuvissa elämäntilanteissa ja koulutuksen ja työurien siirtymissä - Ohjataan oppilasta ottamaan osaa koulun yhteiseen suunnitteluun ja päätöksentekoon osallistumalla oppilaskunta- ja tukioppilastoimintaan sekä yhteisten tilaisuuksien ja tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen - Ohjataan oppilasta osallistumaan koulun harrastus- ja kerhotoimintaan Työelämään suuntaava oppiminen: - Eri oppiaineiden tunneilla keskustellaan oppiaineen tietojen ja taitojen soveltamisesta ja niiden merkityksestä jatko-opinnoissa ja työelämässä - Ohjataan oppilaita käyttämään ja hyödyntämään erilaisia tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluita sekä suhtautumaan niihin kriittisesti - Laajennetaan oppilaiden käsityksiä työelämästä, työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuuden osaamistarpeista esim. TET-järjestelyillä ja vieraillemalla erilaisissa oppilaitoksissa, yrityksissä ja työpaikoilla - Taitaja 9-kilpailu	Kaikki opettajat, opo, erityisopettaja ja koulunkäynnin-ohjaajat

	Kodin ja koulun yhteistyö oppilaan koulunkäynnin tukemisessa: -Kaikissa oppiaineissa huolehditaan tiedottamisesta koulun toimintakäytännön mukaisesti - Koulu tekee yhteistyötä vanhempainyhdistyksen kanssa oppilaiden opiskelun tukemisessa	
Oppilaan-ohjauksen oppitunnit	Oppilaanohjauksen oppitunnit (1vvt, koko lukukauden): - Kohti omaa koulutusvalintaa: • Laajennetaan oppilaiden käsityksiä työelämästä, työtehtävistä, yrittäjyydestä ja tulevaisuuden osaamistarpeista • Tarjotaan oppilaille tietoa ja tutustumismahdollisuuksia peruskoulun jälkeisiin koulutus- ja opiskeluvaihtoehtoihin yhteistyössä vastaanottavan oppilaitoksen sekä huoltajien kanssa • Vahvistetaan oppilaan toimijuutta ja oma-aloitteisuutta uravalintojaan koskevassa päätöksenteossa • Tutustutaan toisen asteen oppilaitoksiin (OSAO, BRAHE, Limingan ja Oulun seudun lukiot) - Työelämä ja yrittäjyys: • Muuttuvat työpaikat • Työelämätaidot • Työnhaku • Yrittäjyys • Työn taitajiksi -messut - TET – työelämään tutustuminen: • Viikon TET-jakso syyslukukaudella • viikon TET-jakso kevätlukukaudella - Tulevaisuustaidot ja oppilaiden omien ohjaustarpeiden mukainen ohjaus Henkilökohtainen ohjaus: - Opinto-ohjaaja käy ohjauskeskusteluja oppilaan ja tarvittaessa huoltajien kanssa jatko-opintoasioissa ja ohjaa oppilasta jatko-opintosuunnitelman tekemisessä ja jatko-opintoihin hakemisessa - Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut syyslukukauden alussa, joulukuussa ja kevätlukukaudella - Tarvittaessa henkilökohtainen tehostettu oppilaanohjaus	Oppilaanohjaaja
Tehostettu oppilaan-ohjaus	- Tehostetun oppilaanohjauksen sisältöjen suunnittelu yhdessä oppilaan kanssa - Henkilökohtainen lisäohjaus - Henkilökohtaisen jatko-opintosuunnitelman laadinta ja päivittäminen - Koulutuskokeilut, tutustumiset ja vierailut - Ylimääräiset TET-jaksot - Moniammatillinen yhteistyö tarvittaessa	Oppilaanohjaaja
TEHO-valinnais-aine	Tehostetun oppilaanohjauksen oppilaille sekä muille oppilaanohjauksesta kiinnostuneille oppilaille suunnattu valinnaisaine omien kiinnostuksen kohteiden, vahvuuksien ja vaihtoehtojen selkiyttämiseen	Oppilaanohjaaja

5.6. Yhdeksänneltä luokalta jatko-opintoihin

Perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen siirtymävaiheessa ohjauksen tavoitteena on ohjata oppilasta urasuunnittelussa ja perusopetuksen jälkeisissä koulutusvalinnoissa. Tavoitteena on sujuva siirtyminen ja riittävät valmiudet jatko-opintojen aloittamiseen. Perusopetuksen ja toisen asteen ohjaushenkilöstön yhteistyö sekä yhteistyö huoltajien kanssa ovat tärkeää. Tarvittaessa tehdään moniammatillista yhteistyötä. Oppilaan opiskelun järjestämiseksi tarpeellisten tietojen siirrosta uuteen oppilaitokseen huolehditaan yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Ohjauksen vuosikello yhdeksänneltä luokalta jatko-opintoihin: Taulukossa kuvataan ohjaustehtävät ja vastuuhenkilöt perusopetuksen päättövaiheessa.

Aika		Ohjausprosessi / Mitä tehdään?	Vastuutoimijat
8.lk kevät		- Työelämään ja eri koulutusvaihtoehtoihin tutustuminen - TET – Työelämään tutustumisjakso - Henkilökohtaisen tehostetun oppilaanohjauksen tarpeen kartoitus ja tarvittaessa tehostetun ohjauksen aloittaminen - Henkilökohtainen ohjauskeskustelu kaikkien oppilaiden kanssa	Oppilaanohjaaja, erityisopettaja ja työpaikat (TET-jakson aikana tapahtuva ohjaus)
TEHO-valinnaisaine		Tehostetun oppilaanohjauksen oppilaille sekä muille oppilaanohjauksesta kiinnostuneille oppilaille suunnattu valinnaisaine omien kiinnostuksen kohteiden, vahvuuksien ym. selkiyttämiseen	Oppilaanohjaaja
9.lk syksy	elokuu - syyskuu	- Eri koulutusvaihtoihin ja ammattialoihin tutustuminen oppitunneilla alkaa - Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut sekä jatko-opinnoissa ja ammatinvalinnassa huomioitavien erityistarpeiden kartoitus alkavat - TET - työelämään tutustuminen ja työelämän pelisäännöt - Tarvittaessa tehostettu ohjaus	Oppilaanohjaaja, työpaikat (TET-jakson aikana tapahtuva ohjaus)
	lokakuu - marraskuu	- Vierailut toisen asteen oppilaitoksiin ja toisen asteen oppilaitosten vierailijoiden esittelykäynnit koululla alkavat - Opintokäynnit työpaikoille, ammattilaisen vierailut oppitunneilla, ammattilaisen haastattelut - Yhteishaku ja valintaperusteet tutuksi oppilaille ja huoltajille - Yhteishakuun liittyvä vanhempainilta (yhteistyössä Limingan perusopetuksen kanssa) - Taitaja9-kilpailun paikalliskisat	Oppilaanohjaaja, toisen asteen oppilaitokset
	joulukuu	- Henkilökohtaiset ohjauskeskustelut jatkuvat - Oman jatko-opintosuunnitelman laatiminen alkaa - Yksittäisten oppilaiden tutustumiskäynnit ja koulutuskokeilut alkavat	Oppilaanohjaaja
TEHO-valinnainen		Tehostetun oppilaanohjauksen oppilaille sekä muille oppilaanohjauksesta kiinnostuneille oppilaille suunnattu valinnaisaine omien kiinnostuksen kohteiden, vahvuuksien ja vaihtoehtojen selkiyttämiseen	Oppilaanohjaaja

9.lk kevät	tammikuu	- Toisen asteen oppilaitoksiin tutustuminen jatkuu - Oman jatko-opintosuunnitelman laatiminen - Työn taitajat ja/tai Tsäänssi -työelämämessut - Yksittäisten oppilaiden tutustumiskäynnit ja koulutuskokeilut jatkuvat	Oppilaanohjaaja
	helmikuu - maaliskuu	- TET - työelämään tutustuminen ja työelämän pelisäännöt - Yhteishaku: • oppilastietojen siirtäminen hakujärjestelmään, rekisteritietojen tarkistaminen • yhteishaku: toisen asteen koulutukset, erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus, perusopetuksen jälkeinen valmistava koulutus; haku muihin koulutuksiin • huoltajan kuuleminen yhteishaussa • hakemuksiin liittyvät lausunnot, tarvittaessa väliarviointi jatko-opintoihin hakemista varten, pääsykokeisiin valmistautuminen • ohjeistus kesäajalle (opiskelijavalintojen aikataulu ja opiskelupaikan vastaanottaminen, jatkuva haku)	Oppilaanohjaaja
	huhtikuu - toukokuu	- Valmistautuminen jatko-opintojen aloittamiseen syksyllä → itseluottamuksen tukeminen - ainevalinnat jatko-opinnoissa, lukion ainevalintakortit - Valmistellaan opiskelun järjestämiseksi tarpeellisten tietojen siirto yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa - Tulevaisuustaidot ja oppilaiden omien tarpeiden mukainen ohjaus	Oppilaanohjaaja, erityisopettaja ja luokanvalvoja (tiedonsiirto)
	kesäkuu	- Ohjaus yhteishaun opiskelijavalintojen selvittyä: • yhteishaun valintatulokset ilmoitetaan • ohjaus ilman koulutuspaikkaa oleville, jatkuva haku ja nivelvaiheen koulutuksiin hakeminen	Oppilaanohjaaja
9. luokan jälkeinen syksy – 18 vuotta		- Sijoittumisen seuranta ja jatko-ohjaus syksyllä; tarkistetaan oppilaiden sijoittumistiedot ja opiskelupaikan vastaanottamistiedot (opintopolku) - Nivelvaiheen tietojen siirtoon liittyvät ohjaustoimet - Ilman koulutuspaikkaa olevien ohjaus nivelvaiheen koulutuksiin - Valpas -järjestelmän säännöllinen seuraaminen ja asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuutehtävät	Oppilaanohjaaja

5.6. Oppivelvollisuus ja seuranta perusopetuksen suorittamisen jälkeen

Perusopetuksen päättäneiden sijoittumista jatko-opintoihin seurataan. Perusopetuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu päättyy seuraavan koulutuksen järjestäjän valvontavastuun alkaessa eli silloin, kun nuori aloittaa opinnot seuraavassa opiskelupaikassa.

5.6.1. Oppivelvollisuus 1.8.2021 alkaen

Oppivelvollisuus päättyy nuoren täyttäessä 18 vuotta tai kunnes on suorittanut ylioppilastutkinnon, ammatillisen tutkinnon tai ulkomaisen vastaavan tutkinnon.

Oppivelvollisuuden vaihtoehdot:

- Nuori **ilman** perusopetuksen päättötodistusta:
 - Kevätlukukauden päättyessä 17-vuotias tai sinä kalenterivuonna 17 vuotta täyttävä nuori voi jatkaa oppivelvollisuutensa suorittamista 1) perusopetuksessa 2) aikuisten

perusopetuksessa tai 3) muussa tarkoituksenmukaisessa

oppivelvollisuuskoulutuksessa, jos omaa oppilaitoksen määrittämät riittävät taidot

- Lukio, ylioppilastutkinto
- Ammatillinen tai erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen tutkinto, myös oppisopimuksena
- Oppivelvollisuuteen kuuluvat muut koulutukset, joiden jälkeen suoritetaan ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto:
 - TUV, tutkintoon valmentava koulutus
 - TELMA, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (voidaan suunnitella kestämään 18-vuotiaaksi saakka)
 - Opistovuosi oppivelvollisille kansanopistossa

Oikeudet:

- Opintojen maksuttomuus sen kalenterivuoden loppuun, jolloin täyttää 20 vuotta
- Kelan koulumatkatuki yli 7 kilometrin koulumatkoihin
- Opinto-ohjaus

Velvollisuudet:

- Nuoren hakeutumisvelvollisuus
- Huoltajan velvollisuus valvoa oppivelvollisuuden suorittamista
- Perusopetuksen, oppilaitoksen, asuinkunnan velvollisuus valvoa ja ohjata
 - Peruskoulun/oppilaitoksen/asuinkunnan tulee tehdä ilmoitus laiminlyönnistä poliisille ja lastensuojelulle
- Oppivelvollisuuden voi keskeyttää vain väliaikaisesti painavista syistä, esim. terveydelliset syyt. Tarvitaan kirjallinen hakemus liitteineen.

Nuoren oikeus saada opinto-ohjausta:

- Peruskoulun oppilaanohjaus 1.–9. luokilla (luokanopettaja, luokanvalvojat ja oppilaanohjaaja)
- Lisäksi 8.–9.-luokkalaisille tarvittaessa **tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta jatko-opintojen suunnitteluun (TEHO)**
- Toisen asteen nivelvaiheen ohjaus (9. luokalta seuraavaan oppilaitokseen)
- Oppilaitoksen tarjoama ohjaus
- Asuinkunnan tarjoama ohjaus ilman opiskelupaikkaa oleville (tieto siirtyy automaattisesti peruskoulusta/oppilaitokselta asuinkunnalle VALPAS-järjestelmän kautta)

Tiedonsiirto:

- Seuraavaan oppilaitokseen siirretään opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto (esim. erityisen tuen päätös)
- Muiden tietojen siirtämiseen kysytään erillinen lupa nuorelta ja huoltajalta

Hakeutuminen jatko-opintoihin:

Vaihtoehdot 9.-luokkalaisille:

- Toisen asteen yhteishaku helmi–maaliskuussa (**ensisijainen**, tehdään koulussa)
- Jatkuva haku keväällä (esim. ne koulutukset, jotka eivät ole mukana yhteishaussa)
- Jatkuva haku kesällä ja syksyllä yhteishaussa vapaiksi jääneille paikoille

Yhteishaku:

- Valinta päättötodistuksesta laskettavilla valintapisteillä ammatilliseen koulutukseen tai lukuaineiden keskiarvolla lukiokoulutukseen
- Joihinkin koulutuksiin järjestetään lisäksi pääsy- ja soveltuvuuskokeita
- Harkintaan perustuva valinta ammatilliseen perustutkintoon valintapistemääristä huolimatta
 - Mukana automaattisesti kaikki, joilla yksilöllistetty sekä äidinkieli että matematiikka ("tähtimerkintä")
 - Muut perustelut: oppimisvaikeudet, sosiaaliset syyt, todistuksen puuttuminen, riittämätön tutkintokielen kielitaito
 - Voidaan kysyä liitteitä valinnan tueksi, esim. pedagogisia asiakirjoja, asiantuntijalausuntoja (lääkäri, psykologi, erityisopettaja)
- Harkintaan perustuva valinta lukioon
 - Mukana automaattisesti kaikki, joilla yksilöllistetty sekä äidinkieli että matematiikka ("tähtimerkintä")
 - Muut perustelut: todistuksen puuttuminen, ulkomaisella todistuksella hakeva

5.6.2. Oppivelvollisuuden seuranta ja valvontavastuut Lumijoella

Perusopetuksen järjestäjällä on velvollisuus ohjata oppivelvollisen hakeutumista perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen (tutkintotavoitteinen tai nivelvaiheen koulutus) perusopetuksen päättyessä

- Mahdollisen nivelvaiheen koulutuksen päättyessä nivelvaiheen koulutuksen järjestäjä ohjaa tutkintotavoitteiseen koulutukseen
- Mahdollisessa keskeyttämistilanteessa koulutuksen järjestäjä ohjaa muuhun oppivelvollisuuskoulutukseen
- Jos oppivelvollinen jää ilman opiskelupaikkaa tai keskeyttää opintonsa, edellinen koulutuksen järjestäjä tekee ilmoituksen oppivelvollisen asuinkunnalle

Perusopetuksen järjestäjän vastuulla on valvoa, että jokainen oppilas hakeutuu yhteishaussa oppivelvollisuuskoulutukseen. Jos oppivelvollinen ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa, perusopetuksen järjestäjän velvollisuutena on jatko-ohjata oppilasta hakeutumaan koulutuksen jatkuvan haun kautta.

Perusopetuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu päättyy, kun oppivelvollinen aloittaa opintonsa seuraavassa oppilaitoksessa. Tällöin ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy seuraavalle koulutuksen järjestäjälle.

Jos oppilas ei ota vastaan opiskelupaikkaa tai aloita opintoja perusopetuksen jälkeen, siirtyy ohjaus- ja valvontavastuu takaisin joko perusopetuksen järjestäjälle (siihen päivämäärään saakka, jonka Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain) tai asuinkunnalle. Lumijoella nämä ovat sama asia, ja oppilaanohjauksen lehtori vastaa ohjauksesta perusopetuksessa sekä toimii asuinkunnan vastuuvälvojana.

Ohjaus- ja valvontavastuussa olevalla opetuksen tai koulutuksen järjestäjällä sekä kunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada näiden tehtävien toteuttamiseksi välttämättömät tiedot. Näitä välttämättömiä tietoja ovat:

- tiedot oppivelvollisen hakeutumisesta
- tiedot opiskelupaikan saamisesta ja opiskelupaikan vastaanottamisesta sekä opintojen aloittamisesta ja keskeyttämisestä sekä
- tiedot oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä

Opetuksen järjestäjä voi seurata oppivelvollisen hakeutumisen ja opiskeluoikeuden tilannetta, maksuttomuuteen vaikuttavia tietoja, oppivelvollisuuden mahdollisia keskeytyksiä sekä tehdä tarvittaessa ilmoituksen seuraavalle toimijalle vastuuketjussa seuranta- ja valvontapalvelu Valppaassa.

Asuinkunnan tehtävät sekä ohjaus- ja valvontavastuu

- Alkaa, kun oppivelvollisen asuinkunnalle on tehty oppivelvollisuuslaissa tarkoitettu ilmoitus vailla opiskelupaikkaa olevasta tai opintonsa keskeyttäneestä oppivelvollisesta

- Päättyy, kun oppivelvollinen on aloittanut koulutuksessa

- ohjaus- ja valvontavastuu siirtyy koulutuksen järjestäjälle

- Lisäksi aina viimesijainen vastuu, jos ei ole säädetty muun tahon tehtäväksi

- Perusopetuksen kotiopetuksessa olevien ohjaus ja valvonta perusopetuksen jälkeisiin opintoihin
- Suomeen juuri muuttaneet nuoret, jotka eivät vielä koulutuksen piirissä

Asuinkunnan tehtävät

- Nuoren kokonaistilanteen ja tuen tarpeen selvittäminen

- yhdessä oppivelvollisen ja tämän huoltajan tai muun laillisen edustajan kanssa
- Ohjataan hakeutumaan soveltuvaan koulutukseen sekä tarvittaessa muiden tarkoituksenmukaisten palveluiden piiriin (sosiaali- ja terveyspalvelut, nuorisotoimen palvelut, kuntoutuspalvelut)
- tarvittaessa hakemaan oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä (jos ei koulukuntoinen)
- Tehdään tarvittaessa päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä (OVL 7) tai päätös opiskelupaikan osoittamisesta (OVL 15 §)

Mikä on asuinkunta?

- Nuoren tosiasiallinen asuinkunta, voi jossain tilanteissa olla eri kuin kotikunta
- Jos nuori on muuttanut opiskelun takia opiskelupaikkakunnalle, niin ratkaisevaa on missä nuori aikoo opiskelun keskeytymisen jälkeen asua
- Väestötietorekisterin mukainen kotikunta, jos ei muuta selvitystä (muu selvitys voi olla esim. oppilaitokseen ilmoitetut osoitetiedot)
- Jos ilmoitus tehdään väärälle kunnalle, niin ilmoituksen saaneen kunnan on siirrettävä vastuu toimivaltaiselle kunnalle (kotikunta, jos ei muuta tietoa)
 - Vastuun siirto huomioitava myös oppivelvollisen muuttaessa asuinkunnasta toiseen

Mikä taho asuinkunnassa vastuussa?

Oppivelvollisuuslaissa ei määritellä, mikä taho asuinkunnassa vastaa oppivelvollisuuslaissa tarkoitetuista ohjaus- ja valvontatehtävistä. Kukin kunta päättää itse, miten ohjaus ja valvonta kunnassa järjestetään; **Lumijoella asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu on Lumijoen peruskoulun oppilaanohjauksen lehtorilla.**

Tietojensaanti ohjaus- ja valvontavastuussa

Ohjaus- ja valvontavastuussa olevalla opetuksen/koulutuksen järjestäjällä ja kunnalla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tässä laissa säädettyjen tehtäviensä toteuttamiseksi välttämättömät tiedot toiselta opetuksen/koulutuksen järjestäjältä tai kunnalta

- oppivelvollisen hakeutumisesta
- opiskelupaikan saamisesta ja vastaanottamisesta

- opintojen aloittamisesta ja keskeyttämisestä sekä oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä

Käytännössä nämä tiedot saadaan pääasiassa opiskelijavalintarekisteristä ja Koski- tietovarannosta.

Oppivelvollisuuslaissa ei säädetä asuinkunnalle tiedonsaantioikeuksia oppivelvollisen terveydentilaan liittyvissä asioissa. Terveydentilaan liittyvät tiedot asuinkunta saa tiedot oppivelvolliselta itseltään tai huoltajalta. Kun oppivelvollinen on ilman opiskelupaikkaa, hän ei ole myöskään oppilas- tai opiskeluhuollon piirissä.

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisen syy

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi

1. oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi
2. äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi (käytännössä vanhempainrahakausi)
3. vähintään kuukauden kestävä tilapäisen ulkomailla oleskelun ajaksi, jos oppivelvollinen osallistuu oppivelvollisuuden suorittamista vastaavaan koulutukseen ulkomailla tai hänen muutoin voidaan katsoa suorittavan oppivelvollisuutta ulkomailla oleskelun aikana
4. oppivelvollisuuden suorittamisen estävän elämäntilanteeseen liittyvän muun painavan syyn vuoksi

Oppivelvollisuuden suorittaminen voidaan keskeyttää toistaiseksi, jos 1. kohdassa tarkoitettu este on luonteeltaan pysyvä.

Oppivelvollisuuden keskeyttämistä koskeva päätös tehdään aina oppivelvollisen tai hänen huoltajansa/laillisen edustajansa hakemuksesta. Keskeyttämisestä päättää koulutuksen järjestäjä, jos oppivelvollisella on opiskelupaikka tai asuinkunta, jos oppivelvollinen ei ole minkään opetuksen/koulutuksen järjestäjän opiskelija. Lähtökohtaisesti keskeytyspäätös tehdään olosuhteen keston ajaksi; määräajan päättymisen jälkeen tarkistetaan tilanne ja keskeytysjaksoa on mahdollisuus jatkaa.

Ennen keskeyttämissäätöksen tekemistä tulee selvittää, onko oppivelvollisuuden suorittaminen 1. ja 4. kohdassa (sairaus/vamma, vaikea elämäntilanne) tarkoitetuissa tilanteissa mahdollista yksilöllisten valintojen, yksilöllistämisen, välttämättömien tukitoimien tai kohtuullisten mukautusten avulla. Päätökseen on mahdollisuus hakea muutosta tai oikaisua (muutoksenhakuoikeus (OVL 24 §), oikaisuvaatimus AVI, 14 pv päätöksen tiedoksisaannista; oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä

valitusoikeus hallinto-oikeus ja valitusluvalla KHO). Keskeyttämisperusteet koskevat kaikkea oppivelvollisuuskoulutusta, myös perusopetusta.

Opiskelupaikan osoittaminen

Asuinkunta voi tarvittaessa osoittaa opiskelupaikan oppivelvolliselle. Hallintopäätös opiskelupaikan osoittamisesta on tehtävä kahden kuukauden kuluttua ilmoituksen saapumisesta. Oppivelvollista ja hänen huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa sekä koulutuksen järjestäjää, jonka opiskelijaksi oppivelvollinen ollaan osoittamassa, on kuultava ennen asian ratkaisemista. Opiskelupaikan osoittamista koskeva päätös on annettava tiedoksi oppivelvolliselle ja hänen huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalle sekä koulutuksen järjestäjälle. Oppivelvollisen on aloitettava opinnot hänelle osoitetussa opiskelupaikassa viipymättä. Opiskelupaikan osoittamista koskeva päätös voidaan panna täytäntöön vailla lainvoimaa olevana (muutoksenhakuoikeus (OVL 24 §), oikaisuvaatimus AVI, 14 pv päätöksen tiedoksisaannista, oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä valitusoikeus hallinto-oikeuteen)

Mihin koulutukseen voidaan osoittaa?

- Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA)
- Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus (TELMA), jos ei valmiuksia tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittamiseen
 - Otettava huomioon myös mahdollinen vaativan erityisen tuen tarve (ns. ammatilliset erityisoppilaitokset, TUVA)
- Aikuisten perusopetus (jos perusopetuksen suorittaminen on kesken)

Opiskelupaikka osoitetaan lähimmästä soveltuvasta oppilaitoksesta.

- Asuinkunnalla ei ole koulutuksen järjestämis- tai hankintavelvollisuutta
- Osoitettava oppilaitos voi olla toisen kunnan alueella sijaitseva oppilaitos (jolla TUVA-koulutuksen järjestämislupa)

Koulutuksen järjestäjän, jolle on myönnetty TUVA- tai TELMA- järjestämislupa, tulee ottaa opiskelijaksi sille osoitettu oppivelvollinen. Koulutuksen järjestäjää kuullaan ennen opiskelupaikan osoittamista.

Opiskelupaikan osoittamisessa otetaan huomioon

- Alueen koulutustarjonta
- Oppivelvollisen kodin ja oppilaitoksen välinen etäisyys ja kulkuyhteydet
- Oppilaskohtaisen tuen tarve

- jos oppivelvollisella arvioidaan olevan vaativan erityisen tuen tarve, osoitetaan opiskelupaikka tällaisen järjestämisluvan mukaisessa koulutuksessa
- Oppivelvollisen henkilökohtaiset toiveet

6. Tehostettu oppilaanohjaus

Oppilaalla on oikeus saada tarpeensa mukaista oppilaanohjausta. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan perusopetuksen oppilaille, jotka tarvitsevat lisätukea jatko-opintoihin hakeutumiseen.

Osa oppilaista tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa annetaan oppilaalle henkilökohtaista ohjausta, pienryhmäohjausta sekä tehostetaan työelämään ja koulutukseen tutustumista. Tästä ohjauksesta laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan kahdeksannella ja yhdeksännellä vuosiluokalla.

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa on tarkoituksena tukea oppilasta tehostetusti yläkoulun ajan. Ohjaustyötä voidaan kuvata auttamistyöksi, koska siinä keskeistä on henkilökohtainen ohjaus, jossa oppilaan kanssa keskustellaan oppilaan tavoitteista, odotuksista, vahvuuksista sekä arvioidaan ohjaustarvetta. Henkilökohtaisen ohjauksen tavoitteena on yhdistää oppilaan vahvuuksia saatavilla olevaan koulutustarjontaan. Tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus (TEHO) on uraohjausprosessi, joka kulkee jokaiselle oppilaalle kohdennetun oppilaanohjauksen rinnalla. Oppilaanohjauksessa ja sen tehostamisessa pyritään tunnistamaan nuoren vahvuuksia ja laajentamaan hänen toimintahorisonttiaan. Teemat oppiminen, työ ja koulutus muodostavat oppilaanohjauksen ytimen. Henkilökohtaisessa ohjauksessa puhutaan oppimiseen liittyvistä kokemuksista, nuoren koulutukseen ja työelämään liittyvistä uskomuksista. Ohjauksessa pyritään kartoittamaan nuoren uravalintaa haittaavaa ajattelua, hänen syyselityksiään sekä kehittämään hänen suoritusstrategioitaan.

Oppilaalla voi olla tarve saada tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta monista syistä. Opinto-ohjaaja arvioi tarpeen oppilaskohtaisesti. Oppilaan terveydentila, sosiaaliset syyt, oma kokemus ohjauksen tarpeesta, oppimaan oppimisen ongelmat, koulunkäyntiin suhtautuminen ja

vuorovaikutusvalmiudet voivat olla tekijöitä, joiden perusteella annetaan tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Myös esimerkiksi oppilaan huolta aiheuttava kotitilanne, huolestuttavat poissaolot, motivoimattomuus, uupumus, häiriköinti/kurinpidolliset toimet koulussa, sosiaalisten suhteiden ongelmat (yksinäisyys, kiusaaminen), epäjohdonmukaisuus, epävarmuus, kyky selviytyä vastoinkäymisistä tai perfektionismi voivat olla syitä tarvita tehostettua oppilaanohjausta. Perusopetuslaki tarkastelee oppilaanohjausta ja sen tehostamista oppilaan oikeutena.

Osa niistä nuorista, jotka ovat saaneet tehostettua tai erityistä oppimisen ja koulunkäynnin tukea yläkoulun aikana tarvitsevat myös tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Osa nuorista, jotka puhuvat äidinkielenään muuta kuin koulun opetuskieltä, tarvitsevat muita oppilaita enemmän ohjausta. Esimerkiksi kodin kanssa tehtävää yhteistyö voi olla syytä tehostaa. Hyvä suoriutuminen koulussa ei välttämättä kerro siitä, tarvitseeko nuori tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta. Mikään yksittäinen tekijä ei kuitenkaan määritä sitä, kenelle tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan.

Tehostettu oppilaanohjaus vaatii moniammatillista työtä koulun muun henkilöstön ja koulun ulkopuolisten yhteistyöverkostojen kanssa. Tärkeitä toimijoita koulussa ovat aineenopettajat, luokanohjaajat, terveydenhoitajat, koulukuraattorit sekä muut oppilashuollon toimijat. Tiivis yhteistyö eri toimijoiden kanssa antaa mahdollisuuden löytää ne oppilaat, joilla on eniten tarvetta tehostettuun oppilaanohjaukseen. Osa oppilaan ongelmista saattaa tarvita tiivistä moniammatillista työtä yhteistyössä huoltajien kanssa. Lisäksi tulee ottaa huomioon oppilaan kokonaistilanne ja koulun ulkopuoliset toimijat tukitoimineen. Eniten ohjausta tarvitsevat eivät välttämättä hakeudu ohjaukseen itse.

Opinto-ohjaaja nimeää tekijät, joiden mukaan annetaan tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta peruskoulussa. Ohjaussuunnitelmassa kuvataan oppilaanohjauksen järjestämisen toimintatavat.

Jatko-opintosuunnitelma

Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta saavalle oppilaalle laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Jatko-opintosuunnitelman ensisijainen tehtävä on tukea oppilasta uravalinnassa. Oppilaan jatko-opintosuunnitelma ja perusopetuslaissa tarkoitettu henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma tehdään oppilasta varten. Oppilas on oman jatkosuunnitelmansa omistaja silloinkin, kun laaditaan tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen toimeenpanon tueksi

henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Monimuotoinen oppilaanohjaus on suunnitelmallista ja tehostamistoimia kuvataan jatko-opintosuunnitelmassa. Jatko-opintosuunnitelma laaditaan oppilaan kanssa ja sen avulla edistetään yhteistyötä sekä nuoren toimijuutta. Jatko-opintosuunnitelman avulla tehdään kodin ja koulun välistä yhteistyötä sekä pedagogista yhteistyötä.

Osana tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta laadittu jatko-opintosuunnitelma on arkistoitava asiakirja. Pääsääntöisesti jatko-opintosuunnitelman sisältämiä tietoja ei siirretä toiselle asteelle. Jos nuori hakee ja pääsee esimerkiksi tutkintoon valmentavaan koulutukseen, jatko-opintosuunnitelma voi sisältää opetuksen järjestämisen kannalta tarpeellisia tietoja. Jatko-opintosuunnitelma on syytä jakaa kahteen osaan, josta toinen osa voi sisältää opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä tietoa. Ensimmäistä osa voi sisältää huomioita nuoren vahvuuksista ja suunnitelman ohjauksen toimeenpanosta. Siinä voidaan kuvata esim. sitä, miten tehostetaan työelämään ja jatkokoulutukseen tutustumista sekä tuetaan nuoren tavoitteellista toimintaa. Ensimmäistä osaa ei siirretä toiselle asteelle. Toinen osa sisältää nuoren ura- ja jatko-opintosuunnitelman. Tämä osio voidaan siirtää toiselle asteelle, jos sen sisältämä tieto on välttämätöntä opetuksen järjestämisen kannalta peruskoulun jälkeen jatkuissa opinnoissa. Halutessaan oppija voi luovuttaa jatko-opintosuunnitelman kokonaisuudessaan koulutuksen järjestäjälle.

Kokonaisuudessaan jatko-opintosuunnitelma on oppilaanohjaajan työväline, jonka avulla voidaan antaa suunnitelmallista ja oppilaan tarpeiden mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta. Jatko-opintosuunnitelma voi sisältää oppilaanohjaajan työn kannalta olennaista tietoa, kuten oppilaan keskiarvon, TET-paikat, oppilaan itsensä kirjoittamaa arviointia, ammatinvalinnanohjauksen (AVO)-testin tuloksen ja hakutoiveet.

Seuraavan sivun taulukossa on kuvattu tehostetun ohjauksen toimenpiteet Lumijoella.

Taulukko: Tehostettu oppilaanohjaus Lumijoella

Kaikille annettava oppilaanohjaus	Tehostettu oppilaanohjaus
Oppilaanohjauksen oppitunnit	Oppilaanohjauksen oppitunnit
Ohjaustarpeen kartoittaminen	Kiinnitetään erityistä huomiota, jos • Oppilas saa opinnoissaan oppilaskohtaista tukea • Oppilas on S2-oppilas • Luokanohjaaja arvioi oppilaan tarvitsevan tehostettua ohjausta • Oppilaalla on runsaasti poissaoloja • Oppilaalla on runsaasti kasvatuskeskusteluja ja/tai jälki-istuntoja • Oppilas arvioi itse tarvitsevansa tehostettua ohjausta Oppilaan terveydentila, sosiaaliset syyt, oppimaan oppimisen ongelmat, koulunkäyntiin suhtautuminen, vuorovaikutusvalmiudet, motivaatio, kotitilanne, käyttäytyminen tai muut syyt antavat syyn epäillä tehostetun ohjauksen tarvetta
Kaikille oppilaille annettava oppilaanohjaus Henkilökohtainen ohjauskeskustelu	Kaikille annettava henkilökohtainen ohjaus sekä lisäksi tehostettu henkilökohtainen ohjaus: 1. henkilökohtainen ohjauskerta: lähtötilanteen määrittely, vahvuuksien, arvojen ja tavoitteiden kartoitus 2. henkilökohtainen ohjauskerta: jatko-opintosuunnitelmien kartoittaminen ja ohjaustoimien suunnittelu → Eri ohjaustoimien ja niiden tehostamisen toimeenpano 3. henkilökohtainen ohjauskerta; jatko-opintosuunnitelmien arviointi, vahvuuksien ja koulutustarjonnan yhdistäminen ja yhteishakutoiveiden rajaaminen
Muu	TEHO-valinnainen; omien vahvuuksien, mielenkiinnonkohteiden ja vaihtoehtojen kartoittaminen ym.
Huoltajien tiedottaminen	Tehostettu yhteistyö huoltajien kanssa; tiedottaminen, tapaamiset, tehostettu huoltajien kuuleminen yhteishakuun liittyen
Yhteinen TET-ohjaus	Henkilökohtainen tuki ja ohjaus TET-paikan hakuun liittyen. Tarvittaessa ohjaus TET-jakson aikana ja yhteistyö TET-jakson vastuuhenkilön kanssa.
Oppilaitosvierailut ja yritysvierailut	Kohdennetut oppilaitosvierailut sekä yksittäiset tutustumiset oppilaitoksiin. Koulutuskokeilujaksot. Mahdollisuuksien mukaan ylimääräinen TET-jakso.
Yleinen opiskeluhoitotyö	Yksilökohtainen opiskeluhoitotyö: Moniammatilliseen ja monialaiseen yhteistyöhön osallistuminen oppilaan tarpeen mukaisesti.
Vapaamuotoinen jatkosuunnitelma	Tehostetun ohjauksen jatko-opintosuunnitelma (arkistoitava asiakirja)
Yhteishakuun liittyvä ohjaus & tiedotus	Tehostettu ohjaus yhteishakuun liittyen, yhteistyö huoltajien kanssa
Tavanomainen jälkiohjaus	Tehostettu jälkiohjaus; henkilökohtainen ohjaus siirtymävaiheesta selviytymiseen ja valmistautumiseen tuleviin jatko-opintoihin
	Muut tehostamisen keinot. Esimerkiksi etätET, yhteistyö koulun ulkopuolisten tahojen kanssa, saattaen vaihtaan-toiminta, tehostettu uraohjaus ym.

7. Eri toimijoiden roolit ohjauksessa

Oppilaanohjauksessa tehdään säännöllistä ja suunniteltua yhteistyötä sekä koulun sisällä että ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa. Ohjauksen yhteistyöverkosto muotoutuu ohjaustehtävän ja oppilaiden ohjaustarpeiden mukaan, ja opetus- ja opiskeluhooltohenkilöstön yhteistyön avulla edistetään oppilaan oppimista ja hyvinvointia ja tuetaan hänen tervettä kasvuaan ja kehitystään.

Oppilaanohjauksen verkostot koulun ulkopuolella ovat monimuotoiset. Ohjausyhteistyötä tehdään eri koulujen ja oppilaitosten, eri hallinnon alojen, järjestöjen ja elinkeinoelämän kesken. Yhteistyöllä tuetaan oppilaan jatko-opintovalmiuksien kehittymistä ja sujuvaa siirtymistä jatko-opintoihin.

Lumijoella perusopetuksen yhteistyökumppaneita ovat mm.

- Lähialueen muut kunnat ja kaupungit (esim. Lumijoen ja Limingan yhteinen yhteishakuilta, Raahen seudun TET-tori sekä seutukunnan oppilaanohjauksen kehittämistyöryhmä)
- Toisen asteen oppilaitokset ja muut oppilaitokset (esim. yhteistyö jatko-opintoihin liittyvissä asioissa)
- Työelämän edustajat, paikalliset yritykset ja työpaikat (esim. oppilaiden työelämään tutustuminen, vierailut yrityksissä)
- Opetushallituksen ohjaus- ja neuvontapalvelu, yhteishakujärjestelmä ja Valpas-palvelu
- Työ- ja elinkeinohallinto, esim. yhteistyö oppilaan urasuunnittelussa
- Järjestöt ja yhdistykset (esim. työelämään tutustuminen, kerhotoiminta, harrastustoiminta)
- Lasten ja nuorten palvelut (esim. iltapäivätoiminta, kerhotyö, harrastustoiminta, etsivä nuorisotyö)
- Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut (esim. oppilashuollollinen yhteistyö, maahanmuuttajapalvelut)
- Poliisihallinto (esim. koulupoliisitoiminta)

Lumijoen koulussa tehdään yhteistyötä paikallisen työ- ja elinkeinoelämän kanssa. Työelämään tutustuminen on tärkeä ohjauksen toimintamuoto etenkin perusopetuksen päättöluokilla ja työelämässä tapahtuva oppiminen laajentaa oppilaan oppimisympäristöä kouluyhteisön ulkopuolelle. Sen avulla voidaan tukea oppilaan työelämäntietojen, -taitojen sekä urasuunnitteluvalmiuksien kehittymistä. Työelämään tutustumisen tapoja ovat muun muassa eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden esitykset oppitunneilla, opintokäynnit työpaikoille ja yrityksiin, yhteistyöprojektit ja työelämään tutustumisjaksot (TET). Työelämäyhteistyötä toteutetaan eri oppiaineissa. Alaluokilla työelämään ja ammatteihin tutustuminen aloitetaan koulun ja lähiympäristön ammattilaisten kanssa.

Kuudennella luokalla oppilaat osallistuvat Yrityskylä-oppimiskokonaisuuteen. Yläkoulussa opintoihin sisältyvät viikon TET- jaksot sekä kahdeksannella että yhdeksännellä vuosiluokalla. Yhdeksännellä vuosiluokalla oppilailla on tilanteen mukaan usein mahdollisuus myös toiseen, 3–5 päivän TET-jaksoon.

8. Kodin ja koulun ohjausyhteistyö oppilaanohjauksessa

Oppilaanohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Huoltajalle annetaan tietoa työtavoista, valintamahdollisuuksista ja niiden merkityksestä oppilaan tulevaisuudelle. Huoltajille järjestetään mahdollisuuksia keskustella oppilaan koulunkäyntiin, oppimiseen ja valintojen liittyvistä kysymyksistä opettajan, opinto-ohjaajan, oppilaan ja huoltajan yhteisissä tapaamisissa. Vanhempaintapaamiset sekä erilaiset arviointikeskustelut ovat keskeinen ohjausyhteistyön muoto. Yhteishakuun liittyen tehdään kodin kanssa yhteistyötä muun muassa huoltajien kuulemiseen liittyen.

9. Työelämään tutustumisen järjestelyt- TET

TET-jaksot ovat tavoitteellista ja suunniteltua toimintaa. Tavoitteena on, että oppilas saa kokemuksia työpaikalla toimimisesta ja tutustuu työelämän pelisääntöihin, toimintatapoihin ja ammatteihin. Lumijoen peruskoulussa oppilailla on viikon TET-jakso sekä kahdeksannella että yhdeksännellä vuosiluokalla. Tilanteen mukaan yhdeksännen vuosiluokan oppilailla saattaa olla lukuvuoden aikana mahdollisuus myös toiseen, 3–5 päivän TET-jaksoon. Henkilöstö voi päättää lukuvuosittain myös seitsemännen vuosiluokan TET-jaksosta. Tarvittaessa oppilas voi osallistua myös etätET-jaksolle.

TET-jaksojen organisoinnista koulussa vastaa oppilaanohjaaja. TET-jakson ajankohdat pyritään sopimaan yhteistyössä lähialueen kuntien kesken. Oppilaanohjaaja ohjaa oppilasta TET-paikan hakemisessa ja seuraa TETin toteutumista. TETiin valmistaudutaan oppilaanohjauksen ja muiden oppiaineiden opetuksessa. Oppilaan TET-jaksosta tehdään kirjallinen sopimus oppilaanohjaajan ohjeiden mukaisesti. Työpaikalla nimetään vastuuhenkilö, joka perehdyttää ja opastaa oppilasta. Oppilas pitää TET-päivistä oppimispäiväkirjaa, tekee oppilaanohjaajan laatimat tehtävät ja kokemuksia jaetaan yhteisesti eri oppiaineiden opetuksessa ja projekteissa.

Liitteet

1. Laaja-alaisen erityisopetuksen vuosikello alakoulussa
2. Oppivelvollisuuden laajentumisen ja ohjauksen malli Lumijoella
3. Lomakkeet:
 - Tiedonsiirtolomake esiopetuksesta perusopetukseen
 - Tiedonsiirtolomake toiselle asteelle
 - Kesken lukuvuoden muuttavan oppilaan tiedonsiirtolomake seuraavaan oppilaitokseen
 - Hakemus oppivelvollisuuden keskeyttämisestä

Liite 1. Laaja-alaisen erityisopettajien vuosikello alakoulussa

KUUKAUDET	ESIKOULU	1.LK	2.LK	3.LK	4.LK	5. LK	6.LK
ELOKUU	kpt	Koulutulokkaiden alkutesti	Sanelu ja lukusujuvuus (Lukimat)				
SYYSKU							
LOKAKUU							
MARRASKUU			(Matematiikka, Lukimat)	Tarinasanelu Finra	Tarinasanelu Finra		
JOULUKUU		Luku- ja kirjoitustaidon väliarviointi (Lukimat)	Luku- ja kirjoitustaidon väliarviointi				
TAMMIKU	Kummi 3 - lukivalmiuksien kartoitus						
HELMIKUU							
MAALISKUU	Makeko	Allu (tekninen lukutaito)	Sähköinen Lukuseula	Sähköinen Lukuseula	Sähköinen Lukuseula		
HUHTIKUU		Sanelu (Finra)	Sanelu (Finra)	(Tarinasanelu Kottarainen)	(Tarinasanelu Aapo Perkkä)	Lukuseula	Lukuseula
TOUKOKUU	Tiedonsiirtopalaverit (lo, eo, eskariopet)						

Lisäksi vuosiluokilla 5–6 tehdään tarvittaessa matematiikan taitoja mittaavat testit.

Liite 2. Ohjauksen malli ja oppivelvollisuuden valvonta Lumijoella

Ohjauksen malli ja oppivelvollisuuden valvonta Lumijoella

Ohjaus- ja valvontavastuussa Lumijoen peruskoulun oppilaanohjauksen lehtori

Valvontavastuussa toisen asteen oppilaitos

Peruskoulussa kaikille oppilaille annettava ohjaus

Opetussuunnitelmaan ja ohjaussuunnitelmaan perustuva ohjaus

Tehostettu oppilaanohjaus

Yhteishaku ja huoltajien tiedottaminen

Oppilaanohjaaja seuraa yhteishaun tuloksia, opiskelupaikan vastaanottamista ja nuoren opintojen aloittamista

Tiedonsiirto toiselle asteelle

Jälki-ohjaus

Annetaan, jos nuori ei saa opiskelupaikkaa yhteishaussa

Jatkuva haku

Oppilaanohjaajan tuki ja oppivelvollisuuden valvonta

Asuinkunnan valvontavastuu

Astuu voimaan, jos nuori

- ei ota opiskelupaikkaa vastaan
 - keskeyttää opintonsa
 - erotetaan oppilaitoksesta
 - ei jatka tutkinto-opintoihin
- nivelvaiheen opintojen jälkeen

Yhteydenotto nuoreen sekä nuoren huoltajiin

Jatkuva haku ja muut oppivelvollisuuden suoritusmahdollisuudet

Tarvittaessa

- oppivelvollisen kuulemistilaisuus ja opiskelupaikan osoittaminen
- oppivelvollisuuden keskeyttäminen
- laiminlyönnistä lastensuojeluilmoitus ja/tai ilmoitus poliisille

Ohjaus toisen asteen oppilaitoksessa

Ohjausvastuu alkaa, kun opiskelija aloittaa opinnot oppilaitoksessa

Toisen asteen opintojen aikana annettava ohjaus

Tarvittaessa ilmoitus asuinkunnalle, jos nuori ei aloita opintojaan, keskeyttää opintonsa tai eroaa/erotetaan oppilaitoksesta (VALPAS)

Liite 3. Lomakkeet

- Tiedonsiirtolomake esiopetuksesta perusopetukseen (opettajan ja huoltajan versio)
- Tiedonsiirtolomake toiselle asteelle
- Kesken lukuvuoden muuttavan oppilaan tiedonsiirtolomake seuraavaan oppilaitokseen
- Hakemus oppivelvollisuuden keskeyttämisestä
- Opiskelupaikan osoittaminen oppivelvolliselle

Esikoulun opettaja täyttää ennen 1. luokan aloitusta

Lapsen nimi: _____

Synt.aika: _____

Esiopetusryhmä/puh: _____

Esikoulun opettaja: _____

MOTORISET TAITOT			
	osaa	harj.	lisätietoja
karkeamotoriikka esim juoksee, kiipeää			
hienomotoriikka esim piirtää, leikkaa, rakentelee legoilla			
SOSIAALISET JA TUNNE-ELÄMÄN TAITOT			
ryhmään osallistuminen			
avun pyytäminen, vastaanottaminen ja antaminen			
vuoron odottaminen			
sääntöjen noudattaminen			
siirtymätilanteet			
kyky sietää pettymyksiä			
omaa itseluottamusta			
ratkaisee ongelmia leikeissä ja muussa toiminnassa			
LAPSEN VAHVUUDET OPIJANA			
ohjeiden kuunteleminen ja noudattaminen			
keskittyy, on pitkäjänteinen			
työn aloittaminen ja loppuun saattaminen			
rohkeus ja varmuus työskennellessä			
LAPSEN KIELELLISET TAITOT			
puhuu ja kertoo			
kuuntelee ja ymmärtää			
lukee			
LAPSEN MATEMAATTISET TAITOT			
rakentaa malleista (esim lego)			
osaa luokitella			
tunnistaa numerot 0-10			

Muuta huomioitavaa: _____

Lumijoella ____/____20____

Huoltajan allekirjoitus

Esikoulun opettajan allekirjoitus

Lapsen nimi: _____

Synt.aika: _____

Esiopetusryhmä/puh: _____

Esikoulun opettaja: _____

MOTORISET TAIDOT			
	osaa	harj.	lisätietoja
karkeamotoriikka esim juoksee, kiipeää, pyöriilee			
hienomotoriikka esim piirtää, leikkaa, rakentelee legoilla			
SOSIAALISET JA TUNNE-ELÄMÄN TAIDOT			
ryhmään osallistuminen			
avun pyytäminen, vastaanottaminen ja antaminen			
vuoron odottaminen			
sääntöjen noudattaminen			
siirtymätilanteet			
kyky sietää pettymyksiä			
omaa itseluottamusta			
ratkaisee ongelmia leikeissä ja muussa toiminnassa			
LAPSEN VAHVUUDET OPIJANA			
ohjeiden kuunteleminen ja noudattaminen			
keskittyy, on pitkäjänteinen			
työn aloittaminen ja loppuun saattaminen			
rohkeus ja varmuus työskennellessä			
LAPSEN KIELELLISET TAIDOT			
puhuu ja kertoo			
kuuntelee ja ymmärtää			
lukee			
LAPSEN MATEMAATTISET TAIDOT			
rakentaa malleista (esim lego)			
osaa luokitella			
tunnistaa numerot 0-10			

Lumijoella ____/____20____

Huoltajan allekirjoitus

Esikoulun opettajan allekirjoitus

TIEDONSIIRTOLOMAKE TOISEN ASTEEN OPINTOJEN JÄRJESTÄMISEKSI

- Lomakkeen tarkoituksena on toisen asteen opintojen järjestämisen kannalta välttämättömien tietojen siirtäminen perusopetuksesta tai muusta oppilaitoksesta toisen asteen oppilaitokseen.
- Lomakkeesta täytetään vain välttämättömät ja toisen asteen opintojen järjestämiseksi tarvittavat olennaiset tiedot ja kohdat. (PoL 628/1998 40§, PoL 1216/2020 40§), Oppivelvollisuuslaki (1214/2020, 23 §).
- Lomakkeen täyttämisestä vastaa erityisopettaja/erityisluokanopettaja/luokanvalvoja tai muu koulun henkilöstön edustaja, joka on hyvin perillä oppilaan valmiuksista ja tuen tarpeesta sekä toimivista käytänteistä.
- Lomake pyritään täyttämään yhteistyössä oppilaan, hänen huoltajansa (alle 18 v.) sekä tarvittaessa moniammatillisen tiimin (luokanvalvoja, oppilaanohjaaja, koulunkäynninohjaaja) kanssa.
- Lomake täytetään perusopetuksen päättöluokan aikana ennen koulun päättymistä tai siirryttäessä oppilaitoksesta toiseen.
- Ennen lomakkeen täyttöä, tutustu myös erillisiin lomakkeen käyttöohjeisiin.

Lomakkeen kirjaamisessa huomioitavaa

- Vain opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto kirjataan.
- Kirjattavan tiedon tulee olla tiivistä.
- Lomakkeeseen kirjataan opetusjärjestelyt, jotka poikkeavat tavallisesta luokkaopetuksesta.
- Ei kirjata esimerkiksi diagnooseja, lääkityksiä, hoitoja tai terapioita.
- Kirjoittaessa käytetään asiallista kieltä välttäen yleistyksiä ja kuvailevia täytesanoja kuten todella, hyvin, mahdoton ym.
- Opiskelijaa ei kuvailla vaan kuvataan hänen toimintaansa opiskelutilanteessa.

Oppilas	Nimi (sukunimi, etunimet)	Syntymäaika	Puhelin
	Osoite	Postinumero	Postitoimipaikka

Koulu	Oppilaan koulu ja luokka
	Koulun yhteyshenkilö ja yhteystiedot

Oppilas on saanut perusopetuksessa:

- ☐ yleistä tukea
 ☐ tehostettua tukea (oppimissuunnitelma)
 ☐ erityistä tukea (HOJKS)
- ☐ tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta

Lähtävä koulu siirtää/on siirtänyt pedagogiset asiakirjat toiselle asteelle ____ / ____ 202__

Oppilaan erityiset opetusjärjestelyt (esim. pienryhmä, jopo-luokka, kotikoulu):

Poissaolot viimeisen kouluvuoden aikana?

- ☐ alle 100 h
 ☐ yli 100 h

Oppilaan oppimista ja opintoihin kiinnittymistä tukevat vahvuudet ja mielenkiinnon kohteet:

Oppilas on saanut tukiopetusta / erityisopetusta / pienryhmäopetusta

säännöllisesti

tarvittaessa

☐☐

Kielet

☐☐

Matemaattiset aineet

☐☐

Reaaliaineet

☐☐

Kädentaidot

☐☐

Muu, Mikä?

Mahdollinen tuen tarve toisella asteella

Lisätietoja tuen tarpeesta:

☐ Kielelliset taidot

☐ Matemaattiset taidot

☐ Hahmottaminen

☐ Tarkkaavaisuus

☐ Sosiaaliset taidot

☐ Arjen hallintataidot

☐ Oman toiminnan ohjaus

☐ Hienomotoriset taidot

☐ Liikkuminen

Opiskelussa ja ohjauksessa hyvin toimivia käytäntöjä (esim. oppimisympäristöt,

oppituntien ja tehtävien rakenne sekä muut tukitoimet oppituntien ja koulupäivän aikana):

Paikka ja aika: _____

Lomakkeen laatija: _____

OPPIAINEKOHTAISET TIEDOT OPPILAAN SIIRTYESSÄ TOISEEN KOULUUN KESKEN LUKUVUODEN

Oppilas:

Luokka-aste:

Pvm:

Vanha koulu:

Yhteyshenkilö ja yhteyshenkilön yhteystiedot vanhassa koulussa:

Uusi koulu:

Luokanopettaja / luokanvalvoja / aineenopettaja täyttää. Merkitse: 1) kirjasarjan nimi, 2) mitä on tehty, 3) tietoa arvioinnista ja 4) muuta tärkeää (käykö eo:lla jne).

SUOMEN KIELI JA KIRJALLISUUS	HISTORIA
ENGLANTI	YHTEISKUNTAOPPI
RUOTSI	USKONTO / ELÄMÄNKATSOMUSTIETO
MATEMATIIKKA	TERVEYSTIETO

BIOLOGIA	MAANTIETO
FYSIIKKA	KEMIA
OPPILAANOHJAUS	KOTITALOUS
KÄSITYÖ	LIIKUNTA
MUSIIKKI	KUVATAIDE
VALINNAISAINEET	ERITYISOPETUS/MUUTA

HAKEMUS OPPIVELVOLLISUUDEN KESKEYTTÄMISESTÄ

Jos oppivelvollinen ei ole minkään koulutuksen järjestäjän opiskelija, keskeyttämisestä päättää oppivelvollisen asuinkunta. Hakemus mahdollisine liitteineen toimitetaan Lumijoen peruskoululle, osoitteeseen Poutalantie 1, 91980 Lumijoki.

Oppivelvollisen tiedot		
Oppivelvollisen sukunimi	Oppivelvollisen etunimet	Oppivelvollisen henkilötunnus
Kotiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Oppivelvollisen äidinkieli		
Huoltajan nimi	Huoltajan puhelinnumero	
Huoltajan nimi	Huoltajan puhelinnumero	

☐ yhteishuoltajuus

☐ yksinhuoltajuus

Oppivelvollisuuden keskeyttämiseen liittyvät tiedot (huoltaja täyttää)	
Peruskoulu suoritettu (koulu ja päivämäärä)	
Oppivelvollisuuden keskeyttämistä haetaan	
☐ Määräajaksi, ajalle: _____.____.20__ - _____.____.20__ ☐ Toistaiseksi	
Vapaamuotoinen perustelu oppivelvollisuuden keskeyttämiselle:	
Paikka ja aika	Huoltajan allekirjoitus ja nimenselvennys
Paikka ja aika	Huoltajan allekirjoitus ja nimenselvennys

Oppivelvollisuuden keskeyttämistä haetaan seuraavalla perusteella (rastita peruste).

	1. Suorittamisen estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma <i>Tarvittavat liitteet: Terveysviranomaisen lausunto sairaudesta tai vammasta sekä hakijan vapaamuotoinen kuvaus siitä, miksi oppivelvollisuuden suorittaminen ei ole mahdollista yksilöllisten valintojen, yksilöllistämisen, välttämättömien tukitoimien tai kohtuullisten mukautusten avulla.</i>
	2. Raskaus- tai vanhempainvapaa <i>Tarvittavat liitteet: Kansaneläkelaitoksen päätös raskaus- tai vanhempainvapaasta tai terveysviranomaisen todistus.</i>
	3. Tilapäinen (vähintään kuukauden) ulkomailla oleskelu, esim. vaihto-opiskelu tai muutto ulkomaille perhesyistä <i>Tarvittavat liitteet: Hakijan vapaamuotoinen selvitys ulkomailla olost ja/tai ulkomaisen oppilaitoksen lausunto/opiskelijatodistus.</i>
	4. Elämäntilanteeseen liittyvä muu painava syy, joka estää oppivelvollisuuden suorittamisen <i>Tarvittavat liitteet: Hakijan vapaamuotoinen selvitys elämäntilanteesta sekä kuvaus siitä, miksi oppivelvollisuuden suorittaminen ei ole mahdollista yksilöllisten valintojen, yksilöllistämisen, välttämättömien tukitoimien tai kohtuullisten mukautusten avulla. Tarvittaessa asiantuntijalausunto vaikeasta elämäntilanteesta.</i>

Oppivelvollisen hakiessa oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä 1 ja/tai 4 kohdissa tarkoitetuissa tilanteissa, tulee ennen päätöksen tekemistä selvittää, onko oppivelvollisuuden suorittaminen mahdollista yksilöllisten valintojen, yksilöllistämisen, välttämättömien tukitoimien tai kohtuullisten mukautusten avulla.

Mikäli oppivelvollinen hakee oppivelvollisuuden keskeyttämistä itsenäisesti, tulee huoltajaa kuulla, ellei kuuleminen ole selkeästi nuoren edun vastaista. Mikäli huoltaja hakee oppivelvollisuuden keskeyttämistä itsenäisesti, tulee oppivelvollista kuulla, ellei kuuleminen ole tarpeetonta esim. oppivelvollisen tilanteen vuoksi.

Lausunto oppivelvollisuudesta vastaavalta oppilaanohjaajalta	
Hakemus	
☐ Puollan hakemusta ☐ En puolla hakemusta	
Perustelut	
Paikka ja aika	Allekirjoitus ja nimenselvennys

Opiskelupaikan osoittaminen oppivelvolliselle

Jos oppivelvollinen ei vapaaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai ei saa opiskelupaikkaa, hänelle osoitetaan opiskelupaikka tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA). Jos oppivelvollisella ei ole valmiuksia tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittamiseen, opiskelupaikka osoitetaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa (TELMA).

Opiskelupaikan osoittaminen on asuinkunnan tehtävä. Lumijoella opiskelupaikan oppivelvolliselle osoittaa Lumijoen peruskoulun oppilaanohjaaja, joka toimii myös kunnan oppivelvollisuusvalvojana. Soveltuvan opiskelupaikan osoittamisessa on otettava huomioon alueen koulutustarjonta, oppivelvollisen kodin ja oppilaitoksen välinen etäisyys ja kulkuyhteydet, erityisen tuen tai vaativan erityisen tuen tarve, opetuskieli sekä oppivelvollisen henkilökohtaiset toiveet.

Oppivelvollisuuslain mukaan opiskelupaikka on osoitettava kahden kuukauden kuluttua ohjaus- ja valvontavastuun alkamisesta, jos oppivelvollinen ei ole tätä ennen aloittanut oppivelvollisuuteen kuuluvassa koulutuksessa. Lain mukaan opiskelupaikka voidaan osoittaa vasta kahden kuukauden jälkeen asuinkunnalle tehdystä ilmoituksesta, ei ennen tätä ajankohtaa. Vaativaan erityiseen tukeen oikeutetulle järjestettävässä koulutuksessa oppivelvolliselle voidaan kuitenkin oppivelvollisen taikka hänen huoltajansa tai muun laillisen edustajansa suostumuksella osoittaa opiskelupaikka jo ennen kahden kuukauden määräajan päättymistä.

Kahden kuukauden määräajan aikana asuinkunnan tulee selvittää oppivelvollisen tilanne, ohjata oppivelvollista hakeutumaan vapaaehtoisesti koulutukseen sekä toteuttaa opiskelupaikan osoittamiseen liittyvät kuulemismenettelyt. Päätös kuitenkin voidaan tehdä ennen kyseistä määräaika siten, että päätös opiskelupaikan osoittamisesta tulee voimaan määräajan päättyessä eli kahden kuukauden kuluttua asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuun alkamisesta. Oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisen on aloitettava opinnot hänelle osoitetussa opiskelupaikassa viipymättä. Käytännössä koulutuksen järjestäjän tulee ottaa yhteyttä osoitettuun oppivelvolliseen ja sopia opintojen aloittamisen ajankohdasta. Koulutuksen järjestäjän tulee mahdollistaa opintojen aloittaminen mahdollisimman pian opiskelupaikan osoittamisen jälkeen.

Koulutuksen järjestäjän, jolle on myönnetty TUVA-koulutuksen tai TELMA-koulutuksen järjestämislupa taikka joka järjestää TUVA-koulutusta aiemman VALMA-järjestämisluvan perusteella, tulee ottaa opiskelijaksi sille osoitettu oppivelvollinen. Oppivelvollisia ei voida osoittaa sellaisille TUVA-koulutuksen järjestäjille, jotka järjestävät TUVA-koulutusta perusopetuksen lisäopetuksen järjestämisluvan perusteella (siirtymäaika 31.7.2025 saakka). Oppivelvollista ja hänen huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa sekä koulutuksen järjestäjää, jonka opiskelijaksi oppivelvollinen ollaan osoittamassa, on kuitenkin kuultava ennen asian ratkaisemista.

Opiskelupaikka osoitetaan lähtökohtaisesti lähimmästä soveltuvasta oppilaitoksesta, kulkuyhteydet huomioiden. Osoitettava oppilaitos voi sijaita myös toisen kunnan alueella. Kunnat käyttävät opiskelupaikkoja osoittaessa tapauskohtaista harkintaa ja valmistelevat opiskelupaikan osoittamista yhdessä koulutuksen järjestäjien kanssa. Viime kädessä kunta voi myös osoittaa opiskelijan sellaiselle koulutuksen järjestäjälle, jolla ei ole vapaita opiskelupaikkoja tarjolla. Tällöinkin koulutuksen järjestäjällä on lain mukaan velvollisuus ottaa koulutukseen osoitettu oppivelvollinen vastaan.

Opiskelupaikan osoittaminen oppivelvolliselle

Oppivelvollisen tiedot		
Oppivelvollisen sukunimi	Oppivelvollisen etunimet	Oppivelvollisen henkilötunnus
Kotiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Sähköpostiosoite	Puhelinnumero	Perusopetuksen oppimäärä suoritettu:
Muut suoritettut koulutukset:		

Oppivelvollisen kuuleminen
Kuuleminen toteutunut (aika ja paikka)
Kuulemisessa läsnä

Opiskelupaikan osoittaminen
Oppilaitos, johon oppivelvollinen osoitetaan
Koulutus, johon oppivelvollinen osoitetaan

Päiväys (paikka ja aika)
Päätöksen tekijän allekirjoitus ja nimenselvennys

Oppivelvollisuuslaissa (3 luku) säädetään oppivelvollisuuden ohjaus- ja valvontavastuussa olevista tahoista, oppivelvollisen hakeutumisvelvollisuudesta sekä opiskelupaikan osoittamisesta, jos oppivelvollinen ei vapaaehtoisesti hakeudu tai ei saa opiskelupaikkaa perusopetuksen jälkeisessä koulutuksessa.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty: ____/____.20____

Liite: *Oikaisuvaatimusohjeet aluehallintovirastolle (Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 24 §:n 1 mom. säädettyyn päätökseen, joka koskee oppivelvollisuuslaissa tarkoitettua pidennettyä oppivelvollisuutta, oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämistä sekä opiskelupaikan osoittamista).*

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen Pohjois-Suomen aluehallintoviraston aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Pohjois-Suomen aluehallintovirasto.

Yhteystiedot: Pohjois-Suomen aluehallintoviraston päätoimipaikka

Postiosoite: PL 6, 13035 AVI Käyntiosoite: Linnankatu 3, Oulu

Kirje tulee lähettää Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle PL-osoitteeseen (ei käyntiosoitteeseen). Osoita kirjeesi vain aluehallintovirastolle (virkamiehen nimellä tuleva posti voi aiheuttaa viivettä asian käsittelyyn).

Sähköpostiosoite: kirjaamo.pohjois@avi.fi **Puhelinvaihe:** 0295 016 000 **Avoinna:** ma–pe klo 8.00–16.15

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, millaista oikaisua päätökseen vaaditaan ja millä perusteilla oikaisua vaaditaan. Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja muut asian hoitamiseksi tarvittavat yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös (alkuperäisenä tai jäljennöksenä) oikaisuvaatimusohjeineen, selvitys siitä, milloin oikaisuvaatimuksentekijä on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisesta ja asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.